

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

INFORMATION TECHNOLOGY LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE SONGKHLA
MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2023

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อการค้นคว้าอิสระ

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา
INFORMATION TECHNOLOGY LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE SONGKHLA MUNICIPALITY,
SONGKHLA PROVINCE

ผู้วิจัย

นายธวัชชัย ทับทิม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
..... กรรมการและเลขานุการหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย)
..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(อาจารย์ ดร.พรรณี ผุดเกตุ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองการค้นคว้าอิสระแล้ว

..... รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถนเรศ อาคาสุวรรณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	
ผู้วิจัย	นายธวัชชัย ทับทิม	ปีการศึกษา 2566
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 256 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan จำนวน 152 คน จากนั้นเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Simple Random Sampling without Replacing) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าความแตกต่างแบบ t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก และ 2) ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ 2.1) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้นด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน 2.2) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีใน

การบริหาร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน และ 2.3) ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ, สถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา

Independent Study Title	Information Technology Leadership of School Administrators under the Songkhla Municipality, Songkhla Province
Researcher	Mr. Tawatchai Thapthim Academic Year: 2023
Degree	Master of Education Program in Educational Administration
Advisor	Assistant Professor Dr. Kanokkorn Sirisuk

Abstract

The objectives of this research were 1) Study the information technology leadership of school administrators under the Songkhla Municipality, Songkhla Province, and 2) Compare the information technology leadership of school administrators under the Songkhla Municipality, Songkhla Province, according to the teachers' opinions. The teachers were classified according to variables: educational level, work experience, and school size. The sample group was 256 teachers working in schools under the Songkhla Municipality, Songkhla Province, for the academic year 2023. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's prepared spreadsheet of 152 teachers. The sample proportion was then compared to the population using Stratified Random Sampling according to the school size, followed by Simple Random Sampling without Replacement. The tool used in this research was a questionnaire with a reliability value of 0.95. Statistics used in data analysis were frequency, mean, standard deviation, and testing for differences using the t-test and the F-test.

The results showed that 1) The information technology leadership of school administrators under the Songkhla Municipality, Songkhla Province, in a whole aspect, was a high level. When considering each aspect, it was found to be both at the highest level and at a high level, and 2) Teachers working in educational institutions Under the Songkhla Municipality Songkhla Province with education level Work experience and size of educational institution There are opinions regarding information technology leadership of educational institution administrators as follows 2.1) Teachers with different levels of education. Overall, they are not different. When considering each aspect, it was found that the one-way analysis of variance results found that leadership and vision They are significantly different at the .001 level, except for the use of information technology in teaching and learning. Use of technology in management Measurement and evaluation Ethics in the use of information technology and support Management and operation Not different, 2.2) Teachers with different working experiences There are opinions about the leadership of educational institution administrators in information technology.

Under the jurisdiction of Songkhla Municipality, Songkhla Province, overall there is no difference. When considering each aspect, it was found that leadership and vision They were significantly different at the .01 level. When testing individual differences, it was found that leadership and vision Classified by work experience Overall, teachers with working experience of less than 5 years and more than 10 years have different opinions at a statistical significance at the .05 level. As for the use of information technology in teaching and learning. Use of technology in management Measurement and evaluation Ethics in the use of information technology and support Management and operation Not different, and 2.3) Teachers teaching in educational institutions of different sizes There are opinions about the leadership of educational institution administrators in information technology. Under the jurisdiction of Songkhla Municipality, Songkhla Province, classified by educational institution size. Overall different Statistically significant at the .05 level when considering each aspect, it was found that the measurement and evaluation aspect They were significantly different at the .01 level regarding ethics in the use of information technology. They were significantly different at the .05 level for leadership and vision. The use of information technology in teaching and learning Use of technology in management and support Management and operation no different.

Keywords: Information technology leadership, Schools under the Songkhla Municipality

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั้น ผู้วิจัยได้รับความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล การจัดทำเอกสารและเสียสละเวลาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องและเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พรรณี ผุดเกิด ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย กรรมการและเลขานุการการสอบค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย อาจารย์ ดร.มนต์ทิศา ไชยแก้ว และ อาจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่กรุณาเสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ นายวันชัย ปริญญาศิริ นายกเทศมนตรีนครสงขลา บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการศึกษาและสำนักกองการเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการประสานขอความร่วมมือเรื่องต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษาในทุกสถานศึกษา และขอบคุณครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลาทุกท่านในฐานะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลวิจัยและเห็นความสำคัญของงานวิจัยฉบับนี้ ทำให้การค้นคว้าอิสระสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านและเจ้าหน้าที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และกัลยาณมิตรทุกท่าน ผู้ซึ่งให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดระยะทางการศึกษาและเป็นกำลังใจตลอดมา ทั้งนี้รวมถึงผู้ที่ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่ บิดา มารดา บुरพาจารย์ ที่ให้การสนับสนุนด้วยความรัก ความห่วงใย ให้การช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ให้สำเร็จด้วยดีตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธวัชชัย ทับทิม

พฤษภาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	12
หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	19
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	37
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	47
บริบทของโรงเรียน และนโยบายด้านการศึกษาของผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
แบบแผนการวิจัย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	62
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
 บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 81
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	93
 บรรณานุกรม	 95
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	102
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	104
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	113
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	121
ประวัติผู้วิจัย	126

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์ตัวแปรของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา	22
2 จำนวนนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา	52
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา	60
4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา	60
5 แบบแผนการวิจัย	61
6 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา	68
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน	69
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	70
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	71
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	72
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการวัดและประเมินผล	74
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	75
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนก ตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน	77
15	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน	78
16	การทดสอบความแตกต่างรายคู่ ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของ ครู ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	79
17	ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนก ตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน.....	80
18	ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	125

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 ตามความในวรรคหนึ่ง รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย วรรคสอง รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย และวรรคสาม การศึกษาทั้งปวง ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 14) สอดคล้องกับธรรมนูญการศึกษาของประเทศไทยที่มีเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนนั้นเป็นคนเก่ง เป็นคนดี และมีความสุข

ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ตามความในมาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น และมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2544: 2-19) รัฐบาลได้เล็งเห็นประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการโครงข่าย การจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษา จึงได้ออกเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 กำหนดเนื้อหาชัดเจนและครอบคลุมด้านเทคโนโลยีการศึกษามากขึ้น ส่วนรัฐบาลในฐานะผู้บริหารสูงสุดของประเทศมีความพยายามในการเปลี่ยนผ่านประเทศจากประเทศพึ่งพาอุตสาหกรรมนำไปสู่ประเทศที่พึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเกิดแนวคิดการจัดการศึกษาสมัยใหม่ ที่เน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาในการบริหารจัดการ การศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การจัดการศึกษา 4.0 เป็นแนวคิดตามความพยายามของรัฐบาลที่มีความมุ่งมั่นในการนำ “โมเดลประเทศไทย 4.0” หรือ “Thailand 4.0” มาใช้ เพื่อผลักดันประเทศให้หลุดพ้นกับดัก 3 กับดักที่กำลังเผชิญ ทั้ง 1) กับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) 2) กับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap) และ 3) กับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา (Imbalance Trap) โดยมีเป้าหมายเพื่อนำประเทศมุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน อย่างเป็นรูปธรรมผ่านโมเดลนี้ ก่อนหน้าที่จะมีการพัฒนาประเทศไทย 4.0 นั้น ไทยเริ่มก้าวสู่โมเดล Thailand 1.0 หลังจากเริ่มต้นพัฒนาภาคเกษตรกรรม แล้วจึงค่อยปรับมาสู่ Thailand 2.0 การลงทุนอุตสาหกรรมเบาที่มุ่งเน้นแรงงานราคาต่ำ เช่น สิ่งทอ อาหาร และมาสู่ Thailand 3.0 มุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมหนัก ซึ่งการพัฒนาของประเทศไทยใน 3 ช่วงแรกนั้น ไทยมีการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงสุด เฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี แต่มาจุดหนึ่งหลัง พ.ศ. 2540 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงมาเป็นร้อยละ 3-4 ต่อปี เหตุผลสำคัญเพราะไทยไม่เคยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจอย่างจริงจัง และไม่เคยมีการพัฒนาเทคโนโลยีของตัวเอง แรงงานไม่ได้มีทักษะจนกลายเป็นปัญหาความเหลื่อมล้ำของโอกาส ซึ่งในช่วงนี้รัฐบาลต้องการก้าวกระโดดข้ามหุบเหว ซึ่งต้องใช้ความกล้าหาญทางการเมือง และต้องใช้พลังที่เรียกว่าพลังประชารัฐในการขับเคลื่อน Thailand 4.0 การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจาก Thailand 3.0 เป็น Thailand 4.0 หรือจากประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยการผลิต “เชิงอุตสาหกรรมหนัก” ไปสู่การขับเคลื่อนด้วย “เทคโนโลยีและนวัตกรรม” หัวใจสำคัญของการก้าวสู่ประเทศไทยในยุค 4.0 คือ การพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถเชิงนวัตกรรม เปลี่ยนจากความสามารถในการผลิตสินค้าภาคอุตสาหกรรมมาสู่การผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะต้องพัฒนาให้คนไทยมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างนวัตกรรมได้ด้วยตนเอง (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2560) นอกจากนี้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาเองได้ เพื่อให้ตอบสนองต่อหลักการแห่งสิทธิของพลเมือง ให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาอบรมและฝึกอบรมตามความเหมาะสม ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขอบข่าย ภารกิจที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้การบริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งในการจัดให้การศึกษอบรม เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2544: 13) แนวคิดการจัดการศึกษา 4.0 จึงเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลในการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาในทุกมิติผ่านกลไกการบริหารของภาครัฐ

สอดคล้องกับนโยบายจังหวัดสงขลาในด้านการศึกษา โดยการขับเคลื่อนของผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา ประเด็นการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญในระยะต่อไป อาทิ การยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กและไม่มีชื่อเสียงโดยใช้ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพครู การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในภาคอาชีวศึกษารองรับทิศทางการพัฒนาจังหวัด (คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ, 2565: 79) การมอบนโยบายด้านการจัดการศึกษาจากผู้ว่าราชการจังหวัด จึงเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา ในการให้ความสำคัญอย่างจริงจัง

คณะผู้บริหารของเทศบาลนครสงขลา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานภารกิจด้านการจัดการศึกษาท้องถิ่น โดยจะเห็นได้จากการกำหนดวิสัยทัศน์การบริหารองค์กรของเทศบาลนครสงขลา ที่ว่า “เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การศึกษาทันสมัย ชวานครสงขลาอุ่นใจ เมืองปลอดภัยและยั่งยืน” ซึ่งมียุทธศาสตร์การพัฒนาทางการศึกษาในยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กำหนดเป้าประสงค์ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง และอนุรักษ์ฟื้นฟูและสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์และความหลากหลาย เสริมสร้างคุณค่าพัฒนาและต่อยอด เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อบูมสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) (สำนักงานเทศบาลนครสงขลา, 2566: 79)

สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสงขลา คือ หน่วยงานหลักในการสนองนโยบายด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพทั้งในระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีโรงเรียนในความดูแลของเทศบาลนครสงขลา แยกเป็นระดับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 โรงเรียน พบว่ามีข้อเสนอแนะปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาใน 2 ด้าน คือ 1) แต่ละโรงเรียนมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านเทคโนโลยีที่แตกต่างกันและยังไม่เป็นรูปธรรมเพียงพอ และ 2) การได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านการศึกษามีจำนวนมาก แต่ยังขาดการติดตามผลลัพธ์จากการใช้จ่ายงบประมาณว่ามีความคุ้มค่าและสอดคล้องกับนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือไม่และอยู่ในระดับใด ผลการวิจัยจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงงานด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาในภาพรวมต่อไป

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความราบรื่น สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัศมี แสงชุ่ม (2562); ชินดาภา กลีบทอง (2564); ศิราวุธ บุญชู (2565) และอัษฎา ขาวคง (2566) พบว่า ผู้บริหารยุคใหม่ต้องมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 6 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 4) ด้านการวัดผลและการประเมินผล 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ โดยการนำเอาข้อมูลสารสนเทศมาใช้เป็นพลังในการบริหารสถานศึกษาและบริหารการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา ว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา ได้มีนโยบายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอยู่ในระดับใด โดยเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ผลจากการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลสะท้อนกลับไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสงขลา สามารถวางแผนการจักระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย มีความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
3. ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 256 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของเคซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) จำนวน 152 คน จากนั้นเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสถานศึกษา แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Simple Random Sampling without Replacing)

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1.1 ระดับการศึกษา ได้แก่

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

2.1.3 ขนาดสถานศึกษา ได้แก่

- 1) ขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)
- 2) ขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน)

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

2.2.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน

2.2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

2.2.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล

2.2.5 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2.6 ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรปัจจัยของเทคโนโลยีสารสนเทศจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้ Yee (2000); Kozloski, 2006 (อ้างถึงใน ชนิดาภา กลีบทอง, 2564); Ertmer et al., 2010 (อ้างถึงใน ธนกฤต พราหมณ์นก, 2559); ธีธารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559); ธนกฤต พราหมณ์นก (2559); อติศักดิ์ ดงสิงห์ (2560); อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560); สินธพ ศรีลารักษ์ (2561); รัชมี แสงชุ่ม (2562); ชัยนาม บุญนิตย์ (2563); เจษฎา ขวนะไพศาล (2563); ชนิดาภา กลีบทอง (2564); วีรวัฒน์ การุณวงศ์ (2564); ศิราวุธ บุญชู (2565); อภิวิชญ์ สนลอย (2565); ศรีญาภัสร์ ชัชโชติสวัสดิ์ (2565); ปิยวัฒน์ รักราวี (2566) และอัษฎา ขาวคง (2566) ประกอบด้วย

- 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์
- 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน
- 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร
- 4) ด้านการวัดผลและการประเมินผล

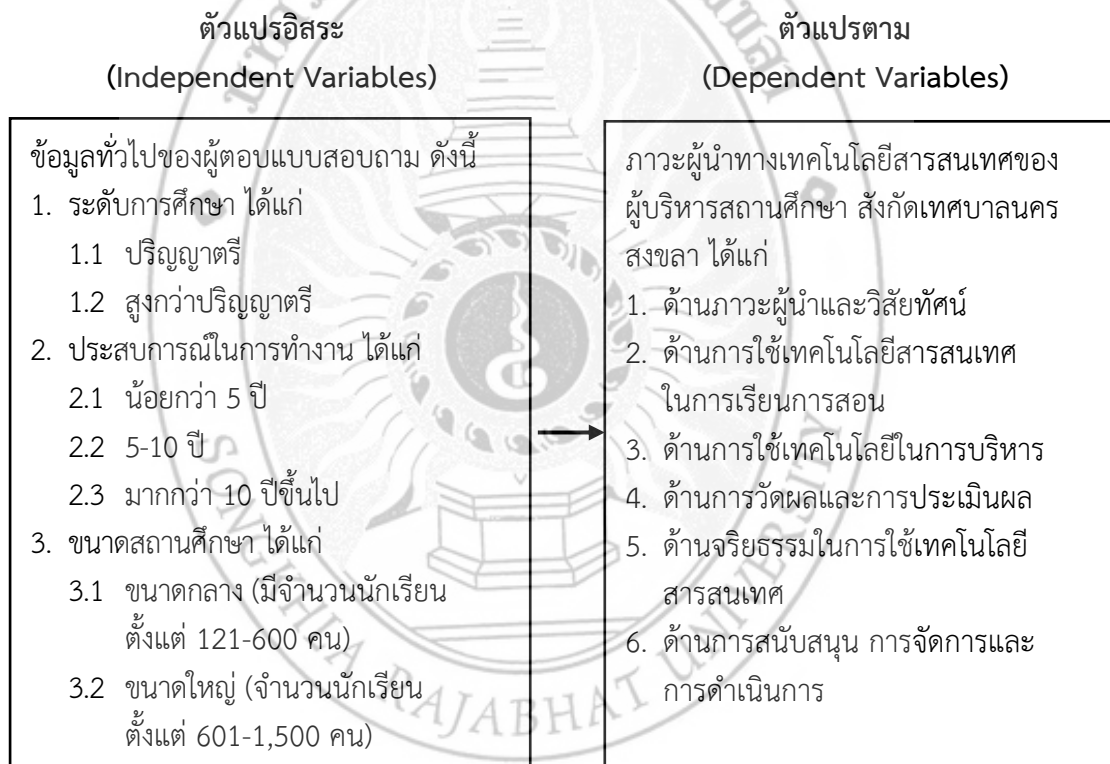
- 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6) ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ

4. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566 – พฤษภาคม พ.ศ. 2567

กรอบแนวคิดการวิจัย

สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้นำเสนอตามแผนภาพ ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

สำหรับนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและมีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลก และใช้ข้อมูลเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบด้านเทคโนโลยีและมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีอำนาจสูงสุดขององค์กร นำพาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินกิจกรรมหรือใช้กระบวนการต่าง ๆ โดยความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การอำนวยการ การควบคุม และการจัดการงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคลากร และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดี และมีความสุข

3. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกและใช้ข้อมูลเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบด้านเทคโนโลยีและมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นวิสัยทัศน์กว้างไกลในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านเทคโนโลยี มีทัศนคติเชิงบวกต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ หมั่นศึกษาหาความรู้ทางเทคโนโลยีเพิ่มเติมจากสื่อแหล่งต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเชิงรุกในการผสมผสานเทคโนโลยีให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การ การประยุกต์ใช้งานในการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ เป็นต้น โดยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน มาวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียน การสร้างการรับรู้ โดยยึดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหลักการสำคัญ มีความมุ่งมั่นเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสู่องค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยีผ่านการระดมความคิดเห็น การกำหนดแผนกลยุทธ์หรือแผนงานด้านเทคโนโลยี มีการสื่อสารหรือนำเสนอมุมมองในเชิงวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีต่อทีมงาน มีวาทะศิลป์ที่จะชักจูงทีมงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและนำไปสู่การพัฒนาและดำเนินการตามวิสัยทัศน์ร่วมกันด้วยบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศและสร้างการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งองค์กร เช่น การกระตุ้นให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์สำหรับการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติได้จริง

3.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และการสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องสร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน มีนวัตกรรมในการเรียนรู้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เช่น สื่อการสอนและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เว็บไซต์สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เกมเพื่อการศึกษา บทเรียนออนไลน์ สื่อวิดีโอต่าง ๆ รวมถึงการใช้ Search Engine ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คลังความรู้ออนไลน์ คลังสื่อออนไลน์ คลังแผนการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ และคลังข้อสอบออนไลน์เข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาตนเองในการจัดทำนวัตกรรมสื่อการสอน เน้นการจัดกิจกรรมโดยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยอาศัยการบูรณาการการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนานักเรียนทุกคน

3.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เป็นกิจวัตรปกติ สร้างทีมงานที่มีความเป็นพลวัตต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำ เสริมแรงทางบวกแก่ทีมงานให้มีกำลังใจในการขยายขีดความสามารถทั้งในด้านการพัฒนาตนเองและความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร เช่น การติดต่อประสานงานในโรงเรียนผ่านสื่อ Social Media ต่าง ๆ เช่น Line เป็นต้น การใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการลงเวลาปฏิบัติงานของบุคลากรและนักเรียน บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานและเปิดโอกาสให้ทีมงานร่วมกันกำหนดแผนเทคโนโลยีของสถานศึกษา การสนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อความเป็นองค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และเกิดผลลัพธ์ต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันเป็นจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานต้นสังกัด

3.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น โปรแกรม Grade51, Microsoft Excel หรือใช้โปรแกรมสนับสนุนอื่น ๆ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพครู ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผล วินิจฉัย ส่งต่อข้อมูลนั้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตัดสินใจ (MIS) และใช้ประเมินระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุง สร้างความมั่นใจต่อการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

3.5 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในตัวบทกฎหมาย ประเด็นทางสังคม การเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมอันดีต่อการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เพื่อการบริหารสถานศึกษา มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา หรือกระทำการใด ๆ ที่ขัดต่อตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี สร้างความตระหนักและความเข้าใจการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่บุคลากรในสถานศึกษาและนักเรียน สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมมาตรการและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย มีมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับหรือแนวทางปฏิบัติร่วมกัน กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและตัวผู้นำเองศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อให้ทุกภาคส่วนเกิดความตระหนักรู้ในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างถูกต้องและปลอดภัย

3.6 ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการชักนำ โน้มน้าว ใช้ศาสตร์และศิลป์ในการส่งเสริม สนับสนุน การช่วยเหลือและให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้การบริหารจัดการของผู้บริหาร การจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา การระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย เป็นศูนย์รวมข่าวสารและแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบายให้สามารถปฏิบัติได้จริง สร้างการรับรู้และความร่วมมือจากทุกฝ่ายจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ตลอดจนจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566

5. ครู หมายถึง พนักงานครูเทศบาล ครูอัตราจ้างเทศบาล ครูอัตราจ้างสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา และปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566

6. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งจำแนกได้ 2 ระดับดังนี้

6.1 ปริญญาตรี

6.2 สูงกว่าปริญญาตรี

7. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลา ดังนี้

7.1 น้อยกว่า 5 ปี

7.2 5-10 ปี

7.3 มากกว่า 10 ปี

8. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะของสถานศึกษาในด้านการกำหนดจำนวนนักเรียน เป็นเกณฑ์ในการแบ่งสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา ที่มีจำนวนนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำแนกได้ 2 ขนาด ดังนี้

8.1 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)

8.2 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาทราบถึงภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพ สูงสุด

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาทั้งทางด้านการจัด การศึกษา การบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยสาระสำคัญตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
 - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำ
 - 1.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
 - 1.4 แนวคิดของภาวะผู้นำยุคใหม่
2. หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.2 ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.4 การสังเคราะห์ปัจจัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 3.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 3.3 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา
 - 3.4 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
 - 4.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 4.3 พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562
5. บริบทของโรงเรียน และนโยบายด้านการศึกษาของผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557: 21) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นในการสร้างสรรค์หรือปลูกฝังศรัทธา ความกลมเกลียว ความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นในระหว่างผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการอันเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การหรือกลุ่มนั่นเอง

ธนกฤต พรหมนนก (2559: 30) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง เป็นพฤติกรรมที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและสมาชิกในกลุ่ม ที่พฤติกรรมของผู้นำสามารถมีอิทธิพลในการโน้มน้าว จูงใจต่อสมาชิกในกลุ่มให้ปฏิบัติตามความต้องการของผู้นำได้

ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 27) ได้ให้ความหมายของของภาวะผู้นำไว้ คือ ภาวะผู้นำหมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leader) และผู้ตาม (Followers) ความสามารถที่จะใช้ศิลปะและกระบวนการกระตุ้น จูงใจ หรือใช้อิทธิพลให้ผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดศรัทธา มีความนับถือ มีความเชื่อมั่น ตกลงปลงใจที่จะทำตามเพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวกโดยใช้กระบวนการสื่อความหมาย การติดต่อซึ่งกันและกัน ให้เกิดมีใจร่วมในการดำเนินงานจนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ธีรโชติ หล่ายโห้ (2560: 20) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นความสามารถด้านอิทธิพลต่อบุคคลในกลุ่มเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ใช้กระบวนการสั่งการตามสถานการณ์ การมีปฏิสัมพันธ์โดยการถ่ายทอดแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่หยุดนิ่งของกระบวนการ 3 อย่างที่มีความเกี่ยวเนื่องและมีอิทธิพลต่อกัน ได้แก่ ผู้นำ (Leaders) ผู้ตาม (Follows) และสถานการณ์ (Situations) นำไปสู่ความพึงพอใจในการปฏิบัติและบรรลุตามเป้าหมาย

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 9) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการนำและเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการชักจูงผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ตามให้สามารถกระทำตามได้

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560: 24) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นได้ว่าสามารถนำพาบุคลากรและนำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

รัศมี แสงชุม (2562: 8) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นความสามารถในการนำและชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการ รวมทั้งความสามารถในการเข้าถึง สภาพความแตกต่างของมนุษย์ เพื่อให้เขามีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

เสาวณีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์ (2562: 21) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจ มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีความรับผิดชอบในหน้าที่ช่วยเหลือ ส่งเสริม เห็นอกเห็นใจผู้ร่วมงาน ร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน มีความพากเพียร อดทน กล้าตัดสินใจ สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขสิ่งบกพร่องต่าง ๆ อยู่เสมอ

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563: 17) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บุคคลอื่นในกลุ่มเดียวกันมีความเข้าใจและยินยอมปฏิบัติตามที่ผู้นำต้องการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ร่วมกัน

ชัยนาม บุญนิตย (2563: 17-18) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ ทักษะกระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งในองค์กร ที่มีบุคคลปฏิบัติงานร่วมกัน ที่สามารถจัดการตัดสินใจ การดำเนินการต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในองค์กรนั้น ๆ สามารถจูงใจคนในองค์กร โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนา ส่งเสริม ให้คนในองค์กรปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้น ผู้นำจึงต้องมีความรู้ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะต้องพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้อื่น ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคนในองค์กรปฏิบัติตามด้วยความชอบธรรม ยุติธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุด

ธัญมัย ปรัชญาวุฒิรัตน์ (2563: 15) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้อิทธิพลในเชิงสร้างสรรค์หรือปลูกฝังความรัก ความเชื่อถือและความศรัทธาเพื่อชักจูงหรือจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจเพื่อวัตถุประสงค์ของตนของกลุ่มหรือเป้าหมายขององค์การ โดยในกระบวนการนำนั้นผู้นำต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการนำพาให้คนในองค์กรปฏิบัติตาม รวมทั้งต้องมีทักษะการสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง ใช้การสื่อสารที่ดี ตลอดจนมีการบูรณาการ การเชื่อมโยงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจนสามารถนำพากลุ่ม หน่วยงานหรือองค์การบรรลุตามเป้าหมายได้ในที่สุด

นิศาชล บำรุงภักดี (2563: 19) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลอื่นในการสร้างสรรค์หรือสร้างศรัทธา ความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นในระหว่างผู้นำและผู้ตาม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ผู้นำต้องการอันเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ

ชนิดาภา กลีบทอง (2564: 17) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ บทบาทหน้าที่ พฤติกรรมและลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกของกลุ่ม มีความสามารถใช้อิทธิพล อำนาจ และแรงจูงใจ ให้บุคคลหรือกลุ่มปฏิบัติตามความคิดเห็นและความต้องการของตนด้วยความเต็มใจตามบริบทและหน้าที่ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของของกลุ่มหรือองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564: 19) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ศิลปะของกระบวนการดำเนินงานที่มีอิทธิพลจูงใจ สนับสนุน สร้างความเชื่อมั่นและนำพาผู้ติดตามไปสู่เป้าหมายร่วมกัน มีลักษณะเป็นคนเก่ง ฉลาด เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และมุ่งมั่นในอุดมการณ์ขององค์การ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ติดต่อสื่อสารได้ และเป็นที่ยอมรับของสมาชิก

ในองค์กร ทำให้องค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

วีรวัฒน์ การุณวงศ์ (2564: 26) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่แสดงออกให้บุคคลอื่นเกิดความเชื่อมั่น มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้รับความยอมรับ ความร่วมมือจากสมาชิกและความไว้วางใจจากบุคคลในองค์กร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจ มุ่งสู่ความสำเร็จ และเกิดจากความร่วมมือกันปฏิบัติงานจนสำเร็จ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดี และบรรลุตามเป้าหมายที่ผู้นำกำหนดไว้

ศรียาภรณ์ ชัชโชติสวัสดิ์ (2565: 74) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำในรูปของกระบวนการระหว่างบุคคล โดยบุคคลที่เป็นผู้นำจะใช้อิทธิพลและอำนาจของตนที่ช่วยสร้างความชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้าใจตรงกันว่าอะไรคือความสำคัญ กระทำหรือไม่กระทำ ช่วยให้เห็นทิศทางและจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก โดยที่ผู้นำจะต้องเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการทำงาน และความพึงพอใจของสมาชิกในองค์กร

สรุปได้ว่าภาวะผู้นำ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่แสดงถึงความสามารถในการใช้อิทธิพลจูงใจสมาชิกในองค์กร ให้ได้รับความยอมรับ ความร่วมมือจากสมาชิก และความไว้วางใจจากบุคคลในองค์กร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของความสำเร็จของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557: 26) ได้ให้ความหมายของความสำเร็จของภาวะผู้นำไว้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดังที่กล่าวมามีความสำคัญ เช่น มีความเชื่อและศรัทธาในตนเอง ความกล้าที่จะลองทำสิ่งใหม่ ๆ และความสามารถในการสื่อความเพื่อโน้มน้าวจิตใจคนอื่น ๆ ให้เชื่อถือและคล้อยตามโดยยึดหลักการจากความเชื่อที่ว่าศักยภาพภาวะผู้นำไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่สามารถสร้างและพัฒนาได้ในตัวบุคคลทุกคน ถ้ามีความตั้งใจจริง ภาวะผู้นำสร้างให้เกิดขึ้นได้และสามารถเรียนรู้ได้ ให้ทัดเทียมกับโรงเรียนทั่วไปเป็นไปตามมาตรฐานและก้าวสู่สากลต่อไป

ธีรโชติ หล่ายไธ้ (2560: 21) ได้ให้ความหมายของความสำเร็จของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำย่อมที่จะมีความสำคัญในการบริหารงานอย่างยิ่ง เพื่อที่จะบรรลุผล หรือเพื่อที่จะรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ยิ่งในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งการพัฒนาโดยเทคโนโลยีหรือเรียกว่าเป็นยุคดิจิทัล คุณลักษณะ คุณสมบัติ ตลอดจนถึงความสามารถของผู้นำ ผู้บริหารก็จำเป็นต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้ที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ในที่สุด

มณีนรัตน์ สุดเต้ (2563: 15) ได้ให้ความหมายของความสำเร็จของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการ เพราะจะทำให้มีการปฏิบัติที่ทำให้จุดมุ่งหมายขององค์กรบรรลุเป้าหมาย องค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะในระดับโลก ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ภาวะผู้นำล้วนมีความสำคัญ เพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่าง

อย่างเห็นได้ชัด ผู้นำบางคนทำให้องค์กรเฉื่อยชา เชื่องช้ากลับกลายเป็นองค์กรที่มีความกระฉับกระเฉง ว่องไว บางคนทำให้องค์กรที่เคยมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีสิ่งที่ทำทลายให้ทำตลอดเวลากลายเป็นองค์กร ที่ทำงานอยู่แต่ขอบเขตที่แคบ ๆ ขาดสิ่งเร้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กร และได้แต่ทำงานอยู่ เนื่อย ๆ ไปวัน ๆ ในภาวะวิกฤตของระบบราชการที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ต้องการภาวะผู้นำ ที่เข้มแข็ง มีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาย่างกล้าหาญ อดทน และต่อเนื่อง สามารถสร้างความมั่นใจที่ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและทำให้การทำงานของระบบราชการ สามารถเดินไปสู่ทิศทาง ที่ดีขึ้นในหลาย ๆ องค์กร และในระดับต่าง ๆ ขององค์กรที่มีแต่จะเลวร้ายลงทุก ๆ วัน ว่าเป็นเพราะ “ไม่มีภาวะการเป็นผู้นำที่ดี” หรือ “ขาดภาวะการเป็นผู้นำ” คำกล่าว เหล่านี้เป็นการเน้นถึงความสำคัญ ของภาวะผู้นำที่มีต่อความสำเร็จแห่งเป้าหมายขององค์กร

ธัญมัย ปรัชญาวุฒิรัตน์ (2563: 23) ได้ให้ความหมายของความสำเร็จของภาวะผู้นำไว้ว่า ความสำเร็จของภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของผู้บริหาร เพราะภาวะผู้นำ จะช่วยให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความราบรื่น การวางแผน สั่งการ การตัดสินใจ การกระตุ้น การนำบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจภายใต้การใช้อิทธิพล และเทคนิควิธีการ อันชาญฉลาดของผู้บริหาร โดยมีภาวะผู้นำเป็นตัวกำกับให้ผู้นำแสดงบทบาทอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ การทำงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564: 20) ได้ให้ความหมายของความสำเร็จของภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญและมีความจำเป็นในการดำเนินงานของผู้บริหารทุกระดับซึ่งจะต้องปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง ผู้นำจะต้องสร้างศรัทธา สร้างความไว้วางใจ ทำตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือเอาใจใส่ต่องานที่มอบหมาย มีความเป็นกันเอง เสียสละ ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาจะทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

วีรวัฒน์ การุณวงษ์ (2564: 29) ได้ให้ความหมายของความสำเร็จของภาวะผู้นำ หมายถึง ภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้นำเป็นผู้ควบคุมผู้ร่วมงาน องค์กร สิ่งแวดล้อม ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางที่มีประสิทธิภาพหรือความล้มเหลว ซึ่งจะเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้บริหารพึงควรมี เพราะในยุค ของการแข่งขันจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะ ภาวะผู้นำเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ และพร้อมรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้น เพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ความสำเร็จของภาวะผู้นำ ผู้บริหารควรมีคุณสมบัติขั้นต้นคือการเป็นผู้นำใน กลุ่มสมาชิก สร้างประสบการณ์ตนเองจากการเรียนรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ จึงนำไปสู่การบริหารงาน บริหารคน บริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ และคณะ (2560) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จขององค์กรล้วนเกิดจากผู้นำ ที่มีภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำได้มีการจำแนกเป็น 4 ทฤษฎี คือ ภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ พฤติกรรม สถานการณ์ และการบูรณาการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Traits Theory) การศึกษาภาวะผู้นำยุคแรก ๆ จะมองด้านคุณลักษณะเป็นสำคัญ ซึ่งมีความหลากหลายมิติและกว้างขวางมากถึงขนาดมีการศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ในองค์กรต่าง ๆ และมีความเชื่อว่าผู้นำที่มีคุณลักษณะดีจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำที่ดีเพราะมีคุณลักษณะที่พิเศษคือ มีความสามารถในการนำ มีความกล้าหาญ มีวิสัยทัศน์ และเชื่อว่าภาวะผู้นำมีมาตั้งแต่กำเนิด ไม่สามารถสร้างได้ ผู้เขียนสามารถสรุปทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1.1) มีความมุ่งมั่น ทะเยอทะยาน
- 1.2) มีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้
- 1.3) มีความซื่อสัตย์ สุจริต
- 1.4) มีความยุติธรรม
- 1.5) มีความสามารถในการตัดสินใจ
- 1.6) มีวินัยในตนเองและผู้อื่น
- 1.7) มีความรับผิดชอบ
- 1.8) ชอบนำคนอื่น
- 1.9) มีความยืดหยุ่น

2) ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavior Theory) การที่ผู้นำมีคุณลักษณะที่ดีมิได้รับประกันความสำเร็จในการบริหารองค์กรเสมอไป การศึกษาภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมเป็นการพัฒนาขึ้นอีกขั้น ด้วยการมองว่าผู้นำที่ดีนอกจากมีคุณลักษณะที่ดีแล้วจะต้องมีพฤติกรรมที่ดีด้วย จะมองในด้านผู้นำที่มุ่งคน มุ่งงาน และมีความเชื่อว่าผู้นำสามารถสร้างได้อย่างมีคุณภาพ โดยสรุปภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมมีดังนี้

- 2.1) ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ทั้งคนและงานอย่างสมดุล
- 2.2) ภาวะผู้นำที่เดินสายกลาง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และมีความยืดหยุ่น

3) ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (Situation Theory) จากทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ และทฤษฎีเชิงพฤติกรรมการแสดงออกที่ดีเลิศ ไม่สามารถตอบโจทย์แห่งความสำเร็จขององค์กรได้ จึงมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ขึ้นอีกขั้นหนึ่ง และศึกษาในเชิงของสติปัญญา วุฒิภาวะทางอารมณ์ของบุคคลเพื่อตอบสนองการทำงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง มีการศึกษาภาวะผู้นำตามสถานการณ์ว่าขึ้นกับวุฒิภาวะของผู้ตามทั้งในเชิงความรู้ ความสามารถ สติปัญญา และมีความเชื่อกันว่าหากผู้ตามมีวุฒิภาวะ มีศักยภาพ ผู้นำก็จะไม่มุ่งคนหรือมุ่งงานมากนัก แต่จะเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้หรือการเป็นทีมงานที่ก้าวเดินไปพร้อม ๆ กันด้วยข้อจำกัดที่ว่า

- 3.1) ผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ดีไม่ได้รับประกันความสำเร็จในการบริหารงานเสมอไป
- 3.2) ผู้นำที่มีพฤติกรรมที่ดีเยี่ยม ทำงานหนัก อาจจะไม่ทันกับโลกสมัยใหม่
- 3.3) สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงต้องอาศัยภาวะผู้นำตามสถานการณ์

ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเป็นจุดแข็งในตอนแรกแต่กลับเป็นจุดอ่อนในตอนหลัง ในขณะที่ลักษณะและพฤติกรรมของบางคนที่เคยเป็นจุดอ่อนแต่กลับกลายเป็นจุดแข็ง ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์

4) ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (Integrate Theory) ในโลกและภาวะการณ์ที่ซับซ้อน ซ่อนเงื่อน บุคลิกภาพ พฤติกรรม และสถานการณ์ ยังไม่เพียงพอสำหรับการศึกษาด้านภาวะผู้นำ เพราะสังคมโลกมีความคลุมเครือ ไม่ชัดเจน จึงมีการหลอมรวมทฤษฎีด้านคุณลักษณะ พฤติกรรม และสถานการณ์ เป็นทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ เพื่อให้สอดคล้องกับยุคแห่งการแข่งขันและยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ สามารถการจำแนกเป็น 4 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Traits Theory) คือ ผู้นำที่มีคุณลักษณะดีจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำที่ดีเพราะมีคุณลักษณะที่พิเศษคือมีความสามารถในการนำ มีความกล้าหาญ มีวิสัยทัศน์ และเชื่อว่าภาวะผู้นำมีมาตั้งแต่กำเนิด ไม่สามารถสร้างได้ ส่วนทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavior Theory) มองว่าผู้นำที่ดีนอกจากมีคุณลักษณะที่ดีแล้วจะต้องมีพฤติกรรมที่ดีด้วย จะมองในด้านผู้นำที่มุ่งคน มุ่งงาน และมีความเชื่อว่าผู้นำสามารถสร้างได้อย่างมีคุณภาพ ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (Situation Theory) เป็นการศึกษาภาวะผู้นำตามสถานการณ์ว่าขึ้นกับบุคลิกภาวะของผู้ตาม ทั้งในเชิงความรู้ ความสามารถ สติปัญญา และมีความเชื่อกันว่าหากผู้ตามมีบุคลิกภาวะ มีศักยภาพ ผู้นำก็จะไม่มุ่งคนหรือมุ่งงานมากนัก แต่จะเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้หรือการเป็นทีมงานที่ก้าวเดินไปพร้อม ๆ กัน และทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ (Integrate Theory) เป็นการหลอมรวมทฤษฎีด้านคุณลักษณะ พฤติกรรม และสถานการณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับยุคแห่งการแข่งขันและยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

4. แนวคิดของภาวะผู้นำยุคใหม่

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดของภาวะผู้นำยุคใหม่ไว้ดังนี้

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2560: 11-13) กล่าวว่า นอกจากภาวะผู้นำทั้ง 4 ทฤษฎีแล้วยังมีภาวะผู้นำใหม่ที่เกิดขึ้นมาเรื่อย ๆ ทั้งนี้อาจจะเหมือนหรือแตกต่างกันในบางเรื่อง บางพฤติกรรม บางสถานการณ์ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแต่ละภาวะผู้นำ ดังนี้

1) ภาวะผู้นำเชิงการเมือง (Political Leadership) เป็นบุคลิกลักษณะพฤติกรรมและกระบวนการที่แสดงออกถึงการมีทักษะ มีความรู้ มีความชาญฉลาดในทางการเมือง มีบารมีสูง สามารถประสานงานและใช้งานคนที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาเป็นทีมงานในการทำงาน มีอุดมการณ์ มีความกล้าหาญ เด็ดขาดในการตัดสินใจ บนพื้นฐานความถูกต้อง มีหลักการที่แน่วแน่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีหลักธรรมาภิบาล

2) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) เป็นกระบวนการนำพาองค์กรสู่ทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน ด้วยการรู้จักสภาพการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และการมองอนาคตอย่างลึกซึ้ง แล้วนำมาผสมผสานเชื่อมโยง หลอมรวมเข้าด้วยกัน ผู้นำต้องมีทักษะทั้งด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และมองเชิงอนาคตภาพ สามารถบริหารคน บริหารตน บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล้านำและกล้าจัดการกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อทำให้องค์กรเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน

3) ภาวะผู้นำทีม (Team Leadership) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทักษะ มีความรู้ มีความสามารถพิเศษ เข้าใจถึงความแตกต่างของทีม มีศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจ หรือ

สร้างแรงบันดาลใจทีมงานให้สามารถทุ่มเทร่างกายและแรงใจทำงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายของตนเอง และองค์กร เป็นประเภทสั่งงานไม่ใช่สั่งการ มีความสามารถในการประสานบุคคลทั้งที่มีความคิดเห็นตรงกันและไม่ตรงกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นกระบวนการที่แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถพิเศษในการวางแผนกลยุทธ์แนวทางอย่างชัดเจน มีจุดมุ่งหมายในการขับเคลื่อนด้วยการบริหารองค์กรและบุคลากร ภาวะผู้นำประเภทนี้จะต้องมีการคิด วางแผนอย่างเป็นระบบ มีคุณลักษณะที่โดดเด่นคือมีความนิ่ง สุขุม ลุ่มลึก รอบคอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ คิดไตร่ตรอง เชื่อมโยงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และนำไปสู่การคาดการณ์ในอนาคตที่ชัดเจนและแม่นยำ

5) ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบารมี (Charismatic Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่อธิบายถึงผู้นำที่มีบทบาท มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงทัศนคติและความรู้สึกของสมาชิกในองค์การ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่มีความไม่ลงตัว มองประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าเสี่ยง กล้าลอง กล้าท้าทาย แม้จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดันเพียงใดก็ตาม มีทักษะและความสามารถในการสื่อสารที่เป็นเลิศ นำไปสู่ความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้ตามอย่างเต็มใจ

6) ภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership) เป็นกระบวนการที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ความเป็นอัจฉริยะ ความสามารถพิเศษในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ มองที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลัก

7) ภาวะผู้นำเชิงระบบ (Systematic Leadership) เป็นอิทธิพลหรือกระบวนการในการนำอย่างมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่น มีความสามารถพิเศษในการคิด การตัดสินใจในภาพรวมอย่างเป็นระบบ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ กล้าท้าทายในการให้ความร่วมมือทำงานร่วมกัน ประสานงาน เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างสมดุลและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

8) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการจูงใจ ประสานงาน และนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความคิดยืดหยุ่น ด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์ โดยอาศัยปัจจัยทางด้าน

8.1) สภาพแวดล้อมแบบเปิด ด้วยการไว้วางใจ ให้อิสระในการคิด พร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ

8.2) แรงจูงใจภายใน ด้วยการมีความอยาก ความหวัง ความปรารถนา ความเพียรพยายาม มุ่งมั่นทุ่มเทเพื่อให้เป็นคนที่ประสบความสำเร็จ และ 8.3) ความรู้เชิงลึก ด้วยการมีความรู้แนวกว้างและลึก มีทักษะ ประสบการณ์อันสูงส่งทำให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า แนวคิดของภาวะผู้นำยุคใหม่นั้น โดยทั่วไปนั้นบุคคลจะมองภาพไปที่บุคลิกภาพอันมีลักษณะภายนอกเป็นหลัก ส่วนการมองภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำจะมองที่พฤติกรรม การกระทำหรือกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งปัจจุบันภาวะผู้นำสมัยใหม่ได้เกิดขึ้นมากมาย โดยจะมีความเหมือนและแตกต่างกันบ้างในบางส่วน บุคคลที่ได้เป็นหรือไม่ได้เป็นผู้นำ แต่มีภาวะผู้นำอยู่ในตัวเองสูงจะเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต มีทักษะในการบริหารจัดการตนเองและโลกรอบตัวได้อย่างสมดุล รู้จักการนำการประสานตนเองและผู้อื่นบนพื้นฐานแห่งความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อกัน ยึดหลักการของศาสนาที่ตนเองนับถือในการดำเนินชีวิตและ

การทำงานคือทางสายกลาง มีความอดทน กล้าคิด กล้าตัดสินใจเปลี่ยนแปลงสู่สิ่งใหม่ มีคุณธรรม จริยธรรมอันจะนำพาสู่เป้าหมายความสำเร็จในชีวิต

หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ดังนี้

ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ และบรรจบ บุญจันทร์ (2557: 32) ได้สรุปความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และรู้จักนำความรู้เหล่านั้นบูรณาการกับการจัดการศึกษา รวมถึงความสามารถในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการก่อให้เกิดความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

ชนกฤต พรหมนันท (2559: 30) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์และเข้าใจถึงการนำเทคโนโลยีมาบูรณาการเพื่อให้สามารถใช้พัฒนาตนเองและผู้อื่นในเรื่องของการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถลดช่องว่างของเทคโนโลยีได้

จิตราตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 29) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมการกระทำของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาโดยใช้คุณลักษณะของผู้นำ ตลอดจนกระบวนการบริหารที่ต้องปรับบทบาท พฤติกรรมการนำ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กรให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงาน ทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

ธีรโชติ หล่ายไท้ (2560: 21-22) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี การใช้สื่อเทคโนโลยีเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่งเสริมวัฒนธรรม ความรับผิดชอบ และสนับสนุนนโยบายการพัฒนานวัตกรรมด้วยเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษาและมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีและตรงกับความต้องการ มีส่วนร่วมในการออกกฎหมายลิขสิทธิ์ และทรัพย์สินทางปัญญา

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 10) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่จะต้องบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณสมบัติของการนำอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนคุณลักษณะของบุคลากรในองค์กรเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีและเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560: 26) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เป็นลักษณะของผู้นำที่สามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีไปสนับสนุน ส่งเสริมและบูรณาการในการจัดการศึกษา มีความสามารถในการบริหารสู่ความเป็นสากลมากขึ้น และนำไปใช้ในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อีกด้วย

รัศมี แสงชุ่ม (2562: 9) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่บริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีในการตอบสนองความต้องการการใช้เทคโนโลยีสำหรับการศึกษา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กรให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงาน ทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ มีการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563: 20) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้และบูรณาการในการบริหารจัดการองค์การ มีการจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของบุคลากรและสมาชิกขององค์การ พร้อมทั้งส่งเสริม อำนวยความสะดวก ผลักดันและสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรและสมาชิกในองค์กรได้ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การให้พร้อมรับความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ

ชัยนาม บุญนิตย (2563: 23) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม หมายถึง ทักษะ กระบวนการ พฤติกรรมของผู้บริหารที่สามารถนำทักษะ ความรู้ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการบริหารงาน ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการยกระดับการจัดการบริหารงานภายในองค์กร และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานในองค์กร อีกทั้งยังผลักดันให้บุคลากรในองค์กรใช้เทคโนโลยีในการจัดการ พัฒนาและนำไปต่อยอดได้กับการบริหารงานทุกภาคส่วน

นิศาชล บำรุงภักดี (2563: 21) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษา การมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะ สามารถใช้เทคโนโลยีเรียนรู้เทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และรู้จักนำความรู้เหล่านั้นไปบูรณาการกับการจัดการศึกษาและบริหารการศึกษาให้เป็นหนึ่งเดียวอย่างมีความหมายบนพื้นฐานของทฤษฎี ตลอดจนใช้อิทธิพล อำนาจและจูงใจให้ครู นักเรียน

ชนิตาภา กลีบทอง (2564: 19-20) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี และมีกระบวนการบริหารที่ต้องปรับบทบาท พฤติกรรมการนำและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์กรให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยจะต้องส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการ การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักเรียนทุกคน ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและมีการใช้เทคโนโลยีอย่างระมัดระวัง

วีรวัฒน์ การุณวงศ์ (2564: 39) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีทักษะทางด้านการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการบริหารองค์กร รวมถึงการส่งเสริมให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยี และเผยแพร่วิสัยทัศน์อย่างกว้างขวางผ่านทางสื่อเทคโนโลยี มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานฝ่ายต่าง ๆ มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยี ผู้นำยอมรับและเปิดโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ เพื่อยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

ศรีญาภัทร์ ชัชโชติสวัสดิ์ (2565: 76) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษา การมีวิสัยทัศน์ สมรรถนะสามารถใช้เทคโนโลยี เรียนรู้เทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี และรู้จักนำความรู้เหล่านั้นไปบูรณาการกับการจัดการศึกษาและบริหารการศึกษาให้เป็นหนึ่งเดียว ตลอดจนใช้อิทธิพลอำนาจและจูงใจให้ครูและนักเรียนนำไปใช้ในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกและใช้ข้อมูลเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบด้านเทคโนโลยี

2. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์ตัวแปรของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559)	ธนภฤต พรหมนนก (2559)	อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560)	อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560)	สินธพ ศรีลารักษ์ (2561)	รัตมี แสงชุม (2562)	ชัยนาม บุญนิตย์ (2563)	เจษฎา ขวณะไพศาล (2563)	ชนิดาภา กลีบทอง (2564)	วีรวัฒน์ การุณวงศ์ (2564)	ศิริวุธ บุญชู (2565)	อภิวิชญ์ สมนลอย (2565)	ศรียาภัสร์ ชัยโชติสวัสดิ์ (2565)	ปิยวัฒน์ รักกราวี (2566)	อัษฎา ขาวคง (2566)	Yee (2000)	Kozloski (2006) อ้างอิงใน ชนิดาภา กลีบทอง (2564)	Ertmer at el. (2010) อ้างอิงใน ธนภฤต พรหมนนก (2559)	ความถี่
1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	15
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	✓	✓	✓	✓			✓		✓			✓		✓	✓		✓	✓	11
4. ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ	✓	✓	✓			✓	✓			✓		✓		✓			✓	✓	10
5. ด้านการวัดผลและการประเมินผล	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓			✓	✓		✓	✓	11
6. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓				✓		✓	✓	11
7. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (Digital-Age Learning Culture)								✓											1
8. ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ (Excellence in Professional								✓					✓						2

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	ธิดารัตน์ เหมอินสิงห์ (2559)	ธนกฤต พราหมณ์นวก (2559)	อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560)	อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560)	สินธพ ศรีลารักษ์ (2561)	รัตณี แสงขุ่ม (2562)	ชัยนาม บุญนิตย (2563)	เฉษฐา ชวนะไพศาล (2563)	ชนิดาภา กลีบทอง (2564)	วีรวัฒน์ การุณวงศ์ (2564)	ศิริวุธ บุญชู (2565)	อภิวิชญ์ สนั่นลอย (2565)	ศรัญญภัทร์ ชัชโชติสวัสดิ์ (2565)	ปิยวัฒน์ รักราวี (2566)	อัษฎา ขาวคง (2566)	Yee (2000)	Kozloski (2006) อ้างถึงใน ชนิดาภา กลีบทอง (2564)	Ertmer et al. (2010) อ้างถึงใน ธนกฤต พราหมณ์นวก (2559)	คณะผู้วิจัย
9. ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ (Systemic Improvement)																			1
10. ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Digital Citizenship)													✓						2
11. ด้านการมีความรู้ทางเทคโนโลยี	✓	✓					✓		✓										4
12. ด้านการเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					✓		✓												2
13. ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ					✓														1
14. ด้านความสามารถในการวิเคราะห์สื่อสารสนเทศ					✓														1
15. ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					✓		✓												2
16. ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้คำปรึกษาด้านการใช้เทคโนโลยี													✓						1

จากตาราง 1 การสังเคราะห์ตัวแปรของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยได้พิจารณาตัวแปรที่มีความถี่ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 4) ด้านการวัดผลและการประเมินผล 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ไว้ดังนี้
 อิตารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 40-41) กล่าวว่า ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยี ตื่นตัวในการเรียนรู้เทคโนโลยี ขวนขวายหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการศึกษา ชอบทดลอง ใช้แนวคิดเพื่อสร้างนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีวิสัยทัศน์ที่จะโน้มน้าว ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก หรือผู้มีอำนาจในระดับที่สูงกว่าเพื่อจัดกิจกรรมเทคโนโลยี สร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือในการทำงานโดยเน้นเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของงาน มีการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องเป็นนิสัย เป็นต้นแบบในการทำงาน โดยอาศัยเทคโนโลยี เป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเข้าถึงข้อมูล วิเคราะห์ตีความข้อมูลเพื่อพัฒนาสถานศึกษา

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 21) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยี หมายถึง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหาร ถึงการมีความคิดในเชิงรุก มองภาพในอนาคต โดยผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมโดยการรวบรวมข้อมูลทางเทคโนโลยีพื้นฐาน วิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียน โดยนำเสนอมุมมองในเชิงวิสัยทัศน์ พิจารณาคัดเลือกและจัดลำดับวิสัยทัศน์ สื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังบุคลากรในโรงเรียน และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

รัตมี แสงชุ่ม (2562: 21) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยี หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมองภาพสถานศึกษาในอนาคต เชิงรุกในการผสมผสานเทคโนโลยีให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การและการจัดการเรียนการสอน และการสื่อสารวิสัยทัศน์เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจ ยอมรับเพื่อไปสู่การปฏิบัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเทคโนโลยี

ชยันต บุญนิตย (2563: 33-34) กล่าวว่า ความมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี และนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ที่แสดงออกถึงแนวคิดในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ที่มีอยู่รอบด้านในปัจจุบันรวมถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ที่มีการคิดค้นพัฒนาเข้ามาประยุกต์ใช้งานในการบริหารงาน การเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ โดยใช้โปรแกรมประยุกต์ในการติดต่อสื่อสาร เช่น Line, Facebook, Google Applications For Education และสื่อ Social Media ในการบริหารจัดการและส่งเสริมการจัดการศึกษา

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563: 73-74) กล่าวว่า การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจและนำไปสู่การพัฒนา และการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ร่วมกันด้วยการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศและ สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งองค์กร ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจและอำนวยความสะดวกแก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ด้านการใช้ทรัพยากรในยุคดิจิทัล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในกระบวนการ พัฒนา การดำเนินการและการเชื่อมโยงเทคโนโลยีเข้ากับแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และการสนองตอบแผนงานนโยบายระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ตลอดจนระดมทุนเพื่อสนับสนุน การเชื่อมโยงเทคโนโลยีเข้ากับวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์

ชนิดาภา กลีบทอง (2564: 25) กล่าวว่า ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์และทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยี กระตุ้นให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์ สำหรับการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์สู่ความเป็นจริง ตลอดจนใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นพลังขับเคลื่อน การตัดสินใจ อันจะนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานด้านผู้นำและวิสัยทัศน์ในที่สุด

วีรวัฒน์ การุณวงษ์ (2564: 49) กล่าวว่า ด้านมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการวางแผนด้านเทคโนโลยี เผยแพร่วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี กระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาและสร้างวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีการวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของสถานศึกษา เพื่อให้เข้าใจและตระหนักถึงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แล้วนำมากำหนดความต้องการในอนาคตของสถานศึกษา มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานผ่านเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีการกระตุ้นและสนับสนุนบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน

ศิราวุธ บุญชู (2565: 45) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์นั้นอย่างกว้างขวาง วางแผน กำกับ การใช้สื่อเทคโนโลยีเชิงระบบให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่งเสริมวัฒนธรรมความรับผิดชอบและ สนับสนุนนโยบายการพัฒนานวัตกรรมด้วยเทคโนโลยี ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ สนับสนุนนโยบาย การใช้เทคโนโลยีในทุกระดับและสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิวิชญ์ สนลอย (2565: 53) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้นำ มีการวางแผนการดำเนินการในอนาคตถึงการบริหารจัดการต่าง ๆ และการวางแผนนั้นอาจจะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่พัฒนาขึ้นดีกว่าเดิม รวมถึงผู้นำอาจมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยให้ผู้ร่วมงานมีการแลกเปลี่ยนรวมถึงการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันด้วย

ศิริญาภัสร์ ชัชโชติสวัสดิ์ (2565: 93) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการมีวิสัยทัศน์ ทางเทคโนโลยีจะต้องเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนรับรู้และสามารถนำไปปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จ

ปิยวัฒน์ รักราวี (2566: 22) กล่าวว่า การมีมุมมองที่กว้างไกลถึงอนาคตที่กำลังจะเปิดขึ้นของการนำเทคโนโลยีมาใช้ทางการศึกษา โดยมีการแสดงออกทั้งการแสดงออกของมุมมองและแนวทางในการปฏิบัติ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการเรียนการสอน โดยออกเป็นนโยบายต่าง ๆ ขึ้น

อัษฎา ขาวคง (2566: 20) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร คือ การที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในด้านการใช้เทคโนโลยี และมีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒनावิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์นั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านเทคโนโลยี มีทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยี หมั่นศึกษาหาความรู้ทางเทคโนโลยีเพิ่มเติมจากสื่อแหล่งต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเชิงรุกในการผสมผสานเทคโนโลยีให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การ การประยุกต์ใช้งานในการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ เป็นต้น โดยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน มาวิเคราะห์สถานภาพของโรงเรียน การสร้างการรับรู้ โดยยึดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหลักการสำคัญ มีความมุ่งมั่นเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสู่องค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยี ผ่านการระดมความคิดเห็น การกำหนดแผนกลยุทธ์หรือแผนงานด้านเทคโนโลยี มีการสื่อสารหรือนำเสนอมุมมองในเชิงวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีต่อทีมงาน มีวาทีศิลป์ที่จะชักจูงทีมงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและนำไปสู่การพัฒนาและดำเนินการตามวิสัยทัศน์ร่วมกันด้วยบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศและสร้างการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งองค์กร เช่น การกระตุ้นให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์สำหรับการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติได้จริง

2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 39-47) กล่าวว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารในการเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และการสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสร้างความมั่นใจว่าออกแบบหลักสูตรกลยุทธ์การเรียนการสอนและการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมืออย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

ธนกฤต พรหมนันท (2559: 61) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง ผู้นำต้องสร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างความมั่นใจว่ามีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์ในการสอน และในบริบทของการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 19-20) กล่าวว่า ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน มีการบูรณาการ

เทคโนโลยีเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน มีการใช้นวัตกรรมในการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560: 29) กล่าวว่า ด้านการมีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง ต้องเป็นผู้บริหารที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียน สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยจะต้องส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาปรับใช้และบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักเรียนทุกคน

รัศมี แสงชุ่ม (2562: 19) กล่าวว่า การเรียนรู้และการเรียนการสอน หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึง การเป็นผู้เรียนรู้เทคโนโลยีจากผู้ร่วมงานและเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรู้ความมั่นใจในเทคโนโลยีการศึกษาและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมถึงการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเรียนการสอน การใช้นวัตกรรมในการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน และการใช้เทคโนโลยีส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหานักเรียน

ชัยนาม บุญนิตย (2563: 40-41) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการผลักดันบุคลากรในสถานศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม และนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น การใช้งาน DLTV, DLIT, การใช้ Search Engine ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คลังความรู้ออนไลน์ คลังสื่อออนไลน์ คลังแผนจัดการเรียนรู้ออนไลน์ และคลังข้อสอบออนไลน์เข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังสนับสนุน ส่งเสริม การพัฒนา และจัดทำนวัตกรรมสื่อการสอน โดยบูรณาการการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีความหลากหลาย

ชนิดาภา กลีบทอง (2564: 26) กล่าวว่า การเรียนรู้และการสอนงาน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และสร้างทักษะด้านเทคโนโลยี และการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างความมั่นใจในการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์ การสอนและบริบทของการเรียนรู้ รวมทั้งความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากรทางเทคโนโลยี และโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกลุ่ม

วีรวัฒน์ การุณวงษ์ (2564: 51) กล่าวว่า ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการกำหนดนโยบายให้ครูนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเรียนการสอน นำระบบอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วมาใช้ในสถานศึกษา อำนวยความสะดวกให้ครูนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ มีความสามารถในการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน แบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการใช้สื่อ Social Media มาจัดการเรียนการสอน โดยมีการจัดอบรมให้ความรู้การใช้เทคโนโลยีแก่ครูผู้สอน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างให้กับครูในการมีทักษะทางเทคโนโลยี

ศิริราช บุญชู (2565: 55) กล่าวว่า ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน มีการใช้นวัตกรรมในการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีด้วยเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้

อภิวิชญ์ สนลอย (2565: 49) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ให้เกิดการพัฒนามีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกห้องเรียน รวมไปถึงสถานที่ต่าง ๆ ด้วย โดยผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญรวมถึงการสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว

ปิยวัฒน์ รักราวี (2566: 22) กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนและนำมาใช้ส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบัน จะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพงานได้ดีขึ้น รวมถึงเป็นการเพิ่มช่องทางในการศึกษาด้วย เช่น การเรียนการสอนทางไกล เป็นต้น

อัษฎา ขาวคง (2566: 27) กล่าวว่า ด้านการเรียนรู้และการเรียนการสอน หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้เรียนรู้เทคโนโลยีจากผู้ร่วมงานและเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้บริหารที่สามารถอำนวยความสะดวกให้ครูเข้าถึงสาระความรู้ได้อย่างรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา เกิดความมั่นใจในระบบการเรียนการสอนการ มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการศึกษา และการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการศึกษา และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหานักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และการสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต้องสร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน มีนวัตกรรมในการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เช่น สื่อการสอนและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เว็บไซต์สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เกมเพื่อการศึกษา บทเรียนออนไลน์ สื่อวีดิทัศน์ต่าง ๆ รวมถึงการใช้ Search Engine ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คลังความรู้ออนไลน์ คลังสื่อออนไลน์ คลังแผนการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ และคลังข้อสอบออนไลน์เข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาตนเอง ในการจัดทำนวัตกรรมสื่อการสอน เน้นการจัดกิจกรรมโดยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยอาศัยการบูรณาการการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนานักเรียนทุกคน

3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการใช้เทคโนโลยีในการบริหารไว้ดังนี้

ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 39-47) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงานและกลุ่มเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเป็นกิจวัตรปกติ มีส่วนร่วมในการสร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดตั้งและบริหารศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ จัดทำแผนเทคโนโลยีสถานศึกษา สนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมใช้ชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา อันนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตภาพ ซึ่งหมายถึงความเป็นองค์กรวิชาชีพต้นแบบในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

ธนกฤต พรหมนนก (2559: 62-63) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรปกติ การสร้างทีมงานเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ การให้การช่วยเหลือทีมงานโดยการสร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน และมีการพัฒนาแหล่งทรัพยากรทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 23) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร หมายถึง เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถพิเศษในด้านเทคโนโลยี รวมทั้งผู้บริหรจะต้องบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการนิเทศและการประเมิน มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวันและการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางาน ตลอดจนพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี (PLC)

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560: 30) กล่าวว่า ด้านการมีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน หมายถึง จะต้องเป็นผู้บริหารที่มีความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขยาย และพัฒนาขีดความสามารถของทีมงาน และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นกิจวัตรประจำวัน เพื่อเป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ชยันน บัญญัติ (2563: 38) กล่าวว่า การบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความสามารถในการปรับประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาบริหารจัดการด้านการบริหาร เช่น การประชุมด้วย Video Conference การติดต่อประสานงานในโรงเรียนโดยใช้สื่อ Social Media ต่าง ๆ เช่น Line ,

Facebook การใช้โปรแกรมประยุกต์อิเล็กทรอนิกส์ ในการลงเวลาทำงานของบุคลากร และนักเรียน เป็นต้น พร้อมส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับบุคลากรทางการศึกษา และยังสนับสนุนบุคลากรให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม ตอบสนองชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอันเป็นจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ

อภิวิชญ์ สนลอย (2565: 52) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ โดยให้การสนับสนุนส่งเสริม รวมถึงช่วยในการประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โดยจะรวมทั้งสารสนเทศจากภายในและภายนอก สารสนเทศที่เกี่ยวข้องทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการข้อมูลดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น

ปิยวัฒน์ รักราวี (2566: 22) กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนครูและเจ้าหน้าที่ในการเชื่อมโยง การสร้าง และการใช้ระบบเทคโนโลยี เช่น การจัดแสดงข้อมูลนักเรียน สมุดปกอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้กับครูอาจารย์ จัดสรรงบประมาณ จัดหาเงินทุนเพิ่มเติมในการสนับสนุนตามความต้องการเทคโนโลยีของสถานศึกษา จัดการทดแทนและปรับปรุงระบบ

อัษฎา ขาวคง (2566: 24) กล่าวว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารของผู้บริหาร คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารที่สามารถประยุกต์เทคโนโลยีกับการบริหารในด้านจัดการกิจกรรมการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เป็นกิจวัตรปกติ สร้างทีมงานที่มีความเป็นพลวัตต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำ เสริมแรงทางบวกแก่ทีมงานให้มีความมุ่งมั่นในการขยายขีดความสามารถทั้งในด้านการพัฒนาตนเองและความก้าวหน้าทางวิชาชีพ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร เช่น การประชุมด้วย Video Conference การติดต่อประสานงานในโรงเรียนผ่านสื่อ Social Media ต่าง ๆ เช่น Line, E-Mail, Facebook เป็นต้น การใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการลงเวลาปฏิบัติงานของบุคลากรและนักเรียน บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานและเปิดโอกาสให้ทีมงานร่วมกันกำหนดแผนเทคโนโลยีของสถานศึกษา การสนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อความเป็นองค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยีสารสนเทศและเกิดผลลัพธ์ต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันเป็นจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานต้นสังกัด

4) ด้านการวัดผลและการประเมินผล

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดผลและการประเมินผลไว้ดังนี้

ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 46) กล่าวว่า การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน

รูปแบบใหม่ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการนิเทศการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุง สร้างความมั่นใจว่าจะนำไปสู่การบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

ธนกฤต พรหมนนก (2559: 64) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล หมายถึง ผู้นำต้องสามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน โดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะนำไปสู่การบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 27) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลทั้งในแง่ของการเรียนการสอนหรือการประเมินการใช้เทคโนโลยี มีลักษณะที่แสดงออกให้เห็นถึงการทำให้มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลในหลายด้าน ทั้งการใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา

รัศมี แสงชุ่ม (2562: 26) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ โดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา

ชัยนาม บุญนิตย (2563: 43-44) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนา ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการปรับประยุกต์ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการวัดผลและประเมินผลการศึกษาตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน เป็นต้น การวัดและการประเมินผลประกอบด้วยหลายด้านทั้งในการใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูล และแปลผลข้อมูล นำมาวิเคราะห์เพื่อส่งต่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารสถานศึกษาได้ตัดสินใจ (MIS) นำโปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา การประเมินผลทางการศึกษาเช่นโปรแกรม Student 2551, SGS, Microsoft Excel ที่ใช้อำนวยความสะดวกในการวัดผลประเมินผลการศึกษา

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560: 31) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารจะต้องสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาบริหารจัดการเรียนการสอน สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศวิเคราะห์ปัญหา สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศตีความข้อมูล สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และประเมินการบริหารคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในองค์กรได้อีกด้วย

ชนิตาภา กลีบทอง (2564: 30) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลและการประเมินผลทั้งในแง่ของการเรียนการสอน การประเมินการใช้เทคโนโลยี และการปฏิบัติงานโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ แผลผลการวิเคราะห์ และเชื่อมโยงสู่การสร้างข้อสรุปเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุง บูรณาการ จัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วีรวัฒน์ การณวงษ์ (2564: 55) กล่าวว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน อบรมการใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน มีการนิเทศการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอน นำข้อมูลการเรียนการสอนของครูมาวิเคราะห์และแปลผลโดยใช้เทคโนโลยี นำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ศิราวุธ บุญชู (2565: 50) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผล เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารในการวัดและการประเมินผล ใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์จากข้อมูลที่มี ใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการสอนและการเรียนรู้

ปิยวัฒน์ รักราวี (2566: 22) กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาระบบการประเมิน การบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่โดยใช้เทคโนโลยีส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวัดและการประเมินผลนักเรียน เพื่อบูรณาการการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อัษฎา ขาวคง (2566: 28) กล่าวว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องสามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่โดยอาศัยเทคโนโลยีและผู้บริหารนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการวัดและประเมินผล

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านการวัดและการประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาระบบการประเมิน การบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น โปรแกรม Grade51, Microsoft Excel หรือใช้โปรแกรมสนับสนุนอื่น ๆ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพครู ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผล วินิจฉัย ส่งต่อข้อมูลนั้น ให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตัดสินใจ (MIS) และใช้ประเมินระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุง สร้างความมั่นใจต่อการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ดังนี้

ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 47) กล่าวว่า จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารในประเด็นทางสังคม กฎหมาย และจริยธรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย การสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองสิทธิทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรศึกษาทำความเข้าใจ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติหรือข้อเรียนรู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด อันเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อใช้บังคับหรือ เป็นข้อกำหนดระหว่างบุคคลหรือระหว่างบุคคลกับองค์กร หรือบุคคลกับรัฐ กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและตัวผู้นำเองศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลที่เหมาะสม คำนึงถึงความเป็นส่วนตัว ปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ การคุ้มครองข้อมูลสารสนเทศและทรัพย์สินทางปัญญา

ธนกฤต พรหมนันท์ (2559: 65) กล่าวว่า จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย การสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 30) กล่าวว่า จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารได้แสดงออกถึงการประพฤติ ปฏิบัติตนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานอย่างมีคุณธรรม ศีลธรรม สร้างความมั่นใจว่ามีการเข้าถึงเทคโนโลยีให้กับนักเรียน สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีของผู้ได้บังคับบัญชา ส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย สนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรม และคำนึงถึงลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560: 32) กล่าวว่า การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง จะต้องเป็นผู้บริหารที่แสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ขัดกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ทำให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรมด้วยการออกกฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

รัชมี แสงชุ่ม (2562: 29) กล่าวว่า ความรู้ทางสังคม กฎหมาย จริยธรรมด้านเทคโนโลยี และการปฏิบัติ หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีความรู้ในด้านกฎหมาย ในด้านการใช้เทคโนโลยีสามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์และกระทำการ

ใด ๆ ที่ขัดต่อตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี รวมถึงการคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา

ชัยนาม บุญนิตย์ (2563: 43) กล่าวว่า การสร้างความตระหนักและความเข้าใจ จริยธรรมในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่องค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และอีกทั้งยังต้องส่งเสริมความตระหนัก และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่บุคลากรในสถานศึกษา และนักเรียนเพื่อให้ ทุกภาคส่วนเกิดความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างถูกต้อง

วีรวัฒน์ การณวงษ์ (2564: 54) กล่าวว่า สังคม กฎหมาย และจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้ กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้เทคโนโลยี โดยเชิญชวนให้ครูปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ สนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีจริยธรรมที่ดีในการใช้ เทคโนโลยี ส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน อีกทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการใช้งานอุปกรณ์ เทคโนโลยีและระบบอินเทอร์เน็ตของสถานศึกษา

ศิราวุธ บุญชู (2565: 60) กล่าวว่า จริยธรรมการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม ที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม พฤติกรรมที่ แสดงออกถึงจริยธรรม ดำเนินการให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีได้ตรงกับความต้องการ ผลักดัน ให้มีการใช้กฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ออกข้อบังคับการใช้ เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัย มีส่วนร่วมในการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

ปิยวัฒน์ รักราวี (2566: 22) กล่าวว่า สังคม กฎหมาย และประเด็นทางจริยธรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำโดยการนำเทคโนโลยีที่มีจริยธรรม ดำเนินการให้เกิด ความเสมอภาคในการเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา กำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนัก ถึงความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีกับประเด็นสังคมและไม่ขัดกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทำ ให้ นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม ด้วยการออกกฎหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

อัษฎา ขาวคง (2566: 24) กล่าวว่า ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหาร คือประพฤติปฏิบัติศีลธรรมของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของสังคมใน แต่ละประเทศ ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์ถูกการใช้กันอย่างแพร่หลาย ทำให้ปัจจุบันมีคนใช้คอมพิวเตอร์ ในทางที่ไม่ถูกต้องและก่อให้เกิดโทษตามมามากมาย เพราะผู้ใช้เหล่านั้นยังไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม ในการใช้คอมพิวเตอร์ผู้บริหารจึงควรมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในตัวบทกฎหมาย ประเด็นทางสังคม การเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมอันดีต่อการนำข้อมูลสารสนเทศ ไปใช้เพื่อการบริหารสถานศึกษา มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ ทรัพย์สิน

ทางปัญญา หรือกระทำการใด ๆ ที่ขัดต่อวัตถุประสงค์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี สร้างความตระหนักและความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่บุคลากรในสถานศึกษาและนักเรียน สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมมาตรการและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย มีมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ปรับปรุงระเบียบข้อบังคับหรือแนวทางปฏิบัติร่วมกัน กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและตัวผู้นำเองศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อให้ทุกภาคส่วนเกิดความตระหนักรู้ในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างถูกต้องและปลอดภัย

6) ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ

นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ไว้ดังนี้

ธิดารัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 45) กล่าวว่า การสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการชักนำ โน้มน้าว และส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้การบริหารจัดการของผู้บริหาร จัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความพึงพอใจและได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ จัดหาปัจจัยพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สู่ระบบบริหารงานสถานศึกษาที่เชื่อมโยงไปสู่การจัดการเรียนรู้ ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบาย ตลอดจนการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

ธนกฤต พราหมณ์นุก (2559: 63) กล่าวว่า การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ หมายถึง ผู้นำต้องสร้างระบบสนับสนุน ส่งเสริมที่กระตุ้นให้เกิดความต้องการผลิตชิ้นงานที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น และคอยใส่ใจดูแลให้ความต้องการนั้นดำรงอยู่ตลอด โดยในการสนับสนุนให้ครูพยายามนำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียน ต้องพิจารณาถึงความพยายามชักนำ โน้มน้าว ผู้ที่ไม่เต็มใจ หรือลังเลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560: 26) กล่าวว่า การสนับสนุน การจัดการและดำเนินการ ด้านเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการสนับสนุน ส่งเสริมการช่วยเหลือและให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติงานของบุคลากร ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้เด็กเยาวชนได้พัฒนาตนเองโดยใช้เทคโนโลยีอาศัยเครือข่ายเทคโนโลยีของโรงเรียนในพื้นที่และชุมชนร่วมกัน พัฒนาครูและบุคลากรด้านการศึกษาให้มีความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี พัฒนาสื่อและซอฟต์แวร์ให้เป็นศูนย์รวมข่าวสารข้อมูลและแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังจัดหาและพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีในบทบาทภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ในหลายรูปแบบในการปฏิบัติงานแต่ละวันอย่างต่อเนื่อง

รัศมี แสงชุ่ม (2562: 24) กล่าวว่า การสนับสนุน การบริหารจัดการและการดำเนินการ ด้านเทคโนโลยี หมายถึง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการสนับสนุนให้เกิดการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการเทคโนโลยีให้เข้ากับการจัดการศึกษา และการปฏิบัติงาน พัฒนาครูและบุคลากรด้านการศึกษาให้มีความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะ

ด้านการใช้เทคโนโลยี พัฒนาสื่อและซอฟต์แวร์ให้เป็นศูนย์กลางรวมข่าวสารข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาตนเองโดยการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการใช้ เครือข่ายเทคโนโลยีของโรงเรียนร่วมกับชุมชน

ชยันต บุญนิตย (2563: 39) กล่าวว่า การสนับสนุน ส่งเสริม การจัดโครงสร้าง พื้นฐาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้อง แสดงออกให้เห็นว่าการสนับสนุนการส่งเสริมและการช่วยเหลือมีความสำคัญในการบริหารงาน ในสถานศึกษา โดยสนับสนุนทั้งด้านอุปกรณ์ (Hardware) ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ พกพา แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และสนับสนุนโปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ (Software) ที่ใช้ในการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน มีการสนับสนุนการบริหารสัญญาอินเทอร์เน็ตแก่คณะครู และบุคลากร ในโรงเรียนอย่างทั่วถึงรวมถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา การสร้างภาคีเครือข่ายในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมทั้งในโรงเรียนและชุมชนร่วมกัน อีกทั้ง ยังต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมได้อย่าง มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยี

ชนิตาภา กลีบทอง (2564: 29) กล่าวว่า การสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการชักนำ โน้มน้าว และส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยี สารสนเทศในโรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถ จัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือผสมกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบาย ตลอดจน การกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ สถานศึกษา

วีรวัฒน์ การุณวงศ์ (2564: 52) กล่าวว่า การส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการบริหารจัดการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ อำนวยความสะดวกและเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน กำหนดให้มีการใช้ เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ และ นำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป โดยส่งเสริม ให้มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ อีกทั้งประสานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อรับ การสนับสนุนการใช้งานด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

อภิวิชญ์ สนลอย (2565: 51) กล่าวว่า การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มา สนับสนุนในการบริหารและดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนในเรื่องของการจัดการเรียน การสอน การสนับสนุนในการบริหารการจัดการศึกษา บริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานแผนงาน งบประมาณ งานบริหารทั่วไป และช่วยในการตัดสินใจในการวางแผนการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสนับสนุนให้ครู นักเรียน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนา ตนเองอย่างเหมาะสม

ปิยวัฒน์ รักราวี (2566: 22) กล่าวว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร เช่น การใช้เทคโนโลยีเป็นฐานข้อมูลในระบบบริหารจัดการเพื่อเข้าถึงข้อมูลของครูบุคลากรในสถานศึกษา และนักเรียนสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการชักนำ โน้มน้าว ใช้ศาสตร์และศิลป์ในการส่งเสริม สนับสนุน การช่วยเหลือและให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้การบริหารจัดการของผู้บริหาร การจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา การระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย เป็นศูนย์รวมข่าวสารและแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้หรือกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบายให้สามารถปฏิบัติได้จริง สร้างการรับรู้และความร่วมมือจากทุกฝ่ายจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ตลอดจนจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

แนวคิด และทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา ส่วนผู้บริหารคือผู้นำที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนในทุก ๆ การกิจขององค์กรเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักการศึกษาและผู้วิจัยหลายท่านให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

ณัฐวิกร หารษาพันธุ์ (2559:13) ได้ให้ความหมายของการบริหารงาน นั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ดังนั้นนักบริหารการศึกษาจะต้องบริหารงานในภารกิจหน้าที่ที่ตนกระทำอย่างชาญฉลาด มีความแนบเนียนในการปฏิบัติงานนั้นดำเนินไปได้โดยราบรื่น สามารถจัดปัดเป่าอุปสรรคทั้งหลายที่เกิดขึ้นได้ เมื่อมีปัญหาที่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ด้วยดีเสมอ

อนัญญา ปันงาม (2559: 3) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงานของบุคคลหลายฝ่ายที่ร่วมมือกันพัฒนาในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม ค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความพยายามจัด ดำเนินการทุกอย่างเกี่ยวกับการศึกษา โดยให้มีผลผลิต คือ ผู้เรียน มีคุณภาพ บรรลุเป้าหมายหลัก

ธีรโชติ หล่ายไต้ (2560: 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา หรือโรงเรียนที่มีผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรม หรือใช้กระบวนการต่าง ๆ โดยความร่วมมือของผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเริ่มจากการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การอำนวยการ การควบคุม และการจัดการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาสำหรับการมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

อรณิข เกิดแก้ว (2560: 27) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการหรือกระบวนการบริหารกลุ่มบุคคลทางการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของการบริหารสถานศึกษาทั้งศาสตร์และศิลป์ทั้งโดยกว้างและลึกซึ้ง สามารถจัดคนที่เหมาะสมกับงานแต่ละด้าน เพื่อให้บุคคลร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพของงานภายในสถานศึกษาและให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่ด้านปัญญา ด้านจิตใจด้านร่างกาย และด้านสังคม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สินธพ ศรีลารักษ์ (2561: 16) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้วางแผนรวมทั้งกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะมีอำนาจในการตัดสินใจ ซึ่งการบริหารสถานศึกษามีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านงานบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561: 14) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนมีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตามขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ธัญมัย ปรัชญาอุตริรัตน์ (2563: 33) ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งระบบ ในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีเพื่อพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตลอดจนค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเจตคติที่ดี มีทักษะต่าง ๆ ตามความต้องการของสังคม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดี และมีความสุข

อรุพงษ์ งามฉมิง (2564: 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่าเป็นการดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียน เพื่อสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คน งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการ

ศรีญาณัสร์ ชัยโชติสวัสดิ์ (2565: 21) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหลายฝ่าย ร่วมมือกัน ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการวินิจฉัยสั่งการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานหรือ

กิจการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงผลกระทบและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อมุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้และใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพจากทุกภาคส่วนของสังคม ในการบริหารเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษาประกอบด้วย ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้กับประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาคน (นักเรียน) ให้มีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจสูงสุดขององค์กร นำพาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินกิจกรรมหรือใช้กระบวนการต่าง ๆ โดยความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การอำนวยการ การควบคุม และการจัดการงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่มีทั้งหมด 4 ฝ่ายงาน ได้แก่ 1) ฝ่ายงานบริหารวิชาการ 2) ฝ่ายการบริหารงานงบประมาณ 3) ฝ่ายการบริหารงานบุคลากร และ 4) ฝ่ายการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดี และมีความสุขตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักการศึกษาและผู้วิจัยหลายท่านให้ความหมายของความสำคัญของการบริหาร ไว้ดังนี้

เกษม พงษ์เดช (2558: 42) กล่าวว่า การบริหารจัดการ (Management Administration) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญขององค์กร ความต่อเนื่องและประสานกันโดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำในการประสานองค์กรให้เป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ประเด็นสำคัญของการบริหารจัดการ (Management) ได้แก่ การบริหารจัดการสามารถประยุกต์ใช้กับหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพราะเป็นเป้าหมายของผู้บริหารนั่นก็คือการสร้างประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ดังนั้นการบริหารจัดการที่จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ต้องเป็นวิธีการใช้ทรัพยากรให้ประหยัดที่สุด แต่ได้ประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารในฐานะผู้จัดการดูแลองค์กร ต้องนำกิจกรรมพื้นฐาน มาบูรณาการให้สัมพันธ์ประโยชน์ให้ได้ เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นไปอย่างมีระบบ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมเกิดความมั่นคงและเจริญต่อไป

พรพนนิภา สายหยุด (2558: 20-21) กล่าวว่า คำว่า “บริหาร” มาจากคำว่า Administration มีความหมายเหมือนกับคำว่า Management ฉะนั้น จึงมีการใช้ทั้งสองคำนี้ในลักษณะเดียวกัน แต่คำว่า Management มักจะใช้ในการบริหารองค์การหรือหน่วยงานที่มุ่งในด้านผลกำไร แต่การบริหารงานในวงการศึกษ หรือการบริหารงานโครงการในสถานศึกษานั้นมิได้มุ่งหวังผลกำไรหรือขาดทุน จึงใช้คำว่า Administration จึงจะเหมาะสมที่สุด การบริหาร (Administration) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะชี้ให้เห็นความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าของวิทยาการต่าง ๆ การบริหารงานที่สำคัญจะนำไปสู่ความก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของ

กลุ่มบุคคลในองค์กร ซึ่งมีการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร และความเจริญเติบโตของการบริหาร ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือองค์กรใด ย่อมเกี่ยวข้องกับการบริหาร อยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม จึงสรุป คำว่า การบริหาร ได้ครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้ คือเป้าหมาย บุคลากร และทรัพยากรต่าง ๆ การบริหารจัดเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งในทางสังคมศาสตร์ ที่นำเอาหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ทางมานุษยวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์มาใช้ ไม่ใช่ศาสตร์อย่างเดียวและยังต้องใช้ ศิลป์เข้าควบคู่ไปด้วยคือต้องสามารถประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ ทางการบริหารให้เข้ากับสถานการณ์ ที่เป็นจริง และการบริหารนั้น จะครอบคลุมถึงหน้าที่การบริหารอันประกอบด้วย การวางแผน การจัด องค์กร การสั่งการ การมอบหมายงาน การรายงานและการงบประมาณ นอกจากนี้องค์ประกอบ ที่สำคัญของการบริหารจะประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ที่แน่นอน ทรัพยากรในการบริหาร การประสาน ระวังกัน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561: 26) กล่าวว่า การบริหาร เป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร ที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบเพราะถ้าระบบ การบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนต่าง ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือก วิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เพราะว่าการดำเนินงานมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหาร จะกระทำเพียงลำพังคนเดียวแต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการ ที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้นำเทคนิควิธีและกระบวนการการบริหารที่ เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

ศรีญาภัสร์ ชัชโชติสวัสดิ์ (2565: 23) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความจำเป็นต้อง รับผิดชอบพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละยุคสมัยให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และสามารถนำองค์กรให้อยู่รอดตลอดจน เป็นการบริหารจัดการที่มีระบบ รูปแบบ ขั้นตอน กติกา กระบวนการประเมินผลการศึกษา วิธีดำเนินการ อย่างต่อเนื่อง มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาเยาวชนที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ และ เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้งานบรรลุตาม เป้าหมาย และตามวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นการบริหารการปฏิบัติงานครบถ้วนและถูกต้องและ เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารนั้นมีความสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างมาก เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะ ชี้ให้เห็นความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน ผู้บริหารเป็นผู้ประสานองค์กรให้เป็นหนึ่งเดียว ผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสม และเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงานหรือความสามารถ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นำกิจกรรมพื้นฐานมาบูรณาการกับแนวคิดให้เกิดเป็นรูปธรรมให้ได้ เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นไปอย่าง มีระบบ นำไปสู่จุดมุ่งหมายการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมเกิดความมั่นคงและเจริญต่อไป

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักการศึกษาและผู้วิจัยหลายท่านกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

3.1 แนวคิด POCCC ของ Fayol

สิริก รอดประยูร (2559: 10-16) กล่าวถึง การบริหารตามแนวคิด POCCC ของ Fayol ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดองค์การ (Organizing)
- 3) การสั่งการ (Commanding)
- 4) การประสานงาน (Coordinating)
- 5) การควบคุม (Controlling)

มีหลักการจัดการ 14 ประการ ประกอบด้วย

1) หลักการแบ่งงานกันทำ (Division of work) หมายถึง การแบ่งงานออกเป็น ส่วน ๆ ให้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความชำนาญเฉพาะเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน

2) หลักอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) หมายถึง การมอบหมายอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งงานให้สอดคล้องกับระดับความรับผิดชอบตามภารกิจ

3) หลักความมีวินัย (Discipline) หมายถึง การยอมรับเชื่อฟังในกฎระเบียบ ข้อบังคับที่องค์การกำหนดขึ้น

4) หลักเอกภาพการบังคับบัญชา (Unity of Command) หมายถึง หลักการใช้ อำนาจควบคุมสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชาขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาคนเดียว

5) หลักเอกภาพการอำนวยการ (Unity of Direction) หมายถึง มีแผนงาน วัตถุประสงค์และทิศทางการทำงานที่ชัดเจนเพียงอย่างเดียว

6) หลักการยึดผลประโยชน์ขององค์กรมากกว่าผลประโยชน์ส่วนบุคคล (Subordination of Individual Interest to General Interest) หมายถึง หลักการให้ความสำคัญ ของผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว

7) หลักประโยชน์ตอบแทน (Remuneration of Personnel) หมายถึง หลักการ จ่ายผลตอบแทนที่เป็นธรรม เหมาะสมกับสภาพการจ้างงาน ค่าครองชีพ และความพึงพอใจของ ฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง

8) หลักการรวมศูนย์อำนาจ (Centralization) หมายถึง หลักการรวมศูนย์อำนาจ การตัดสินใจ การควบคุมอยู่ที่ส่วนกลาง และการกระจายอำนาจตามความเหมาะสม

9) หลักสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) หมายถึง หลักการลดหลั่นของสาย บังคับบัญชาจากระดับสูงสุดลงมาถึงระดับต่ำสุด

10) หลักความเป็นระเบียบ (Order) หมายถึง หลักการจัดระเบียบ วัสดุ สิ่งของ และตัวบุคคล ให้ตรงตามตำแหน่งที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม เพื่อความสะดวกในการควบคุมดูแล

11) หลักความเป็นธรรม (Equity) หมายถึง หลักความยุติธรรมแก่ทุกคนในองค์การอย่างเสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากความลำเอียง

12) หลักความมั่นคงในอาชีพ (Stability of Tenure of Personnel) หมายถึง หลักประกันความมั่นใจในการปฏิบัติงานในองค์การของพนักงาน การให้พนักงานออกจากงานทำได้ไม่ยากเกินไป

13) หลักความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) หมายถึง การประดิษฐ์ ความคิดสร้างสรรค์รวมถึงวิธีการใหม่ๆ ที่ช่วยให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์

14) หลักความสามัคคี หมายถึง การทำงานร่วมกัน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในองค์การเพื่อใช้ความสามารถของกลุ่มอย่างเต็มที่

3.2 แนวคิดทฤษฎีระบบราชการ ของ Max Weber

สิริกร รอดประยูร (2559: 10-16) กล่าวถึง แนวคิดทฤษฎีระบบราชการของ Max Weber ไว้ว่าโครงสร้างทางอำนาจในองค์การออกเป็น 3 ประเภท ตามแหล่งที่มาของอำนาจดังต่อไปนี้

1) อำนาจบารมี (Charismatic Authority) เป็นอำนาจที่เกิดจากคุณลักษณะของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เป็นอำนาจที่ติดอยู่กับตัวบุคคล บางครั้งเรียกว่าผู้นำตามธรรมชาติ

2) อำนาจตามประเพณี (Traditional Authority) เป็นอำนาจที่เกิดจากขนบธรรมเนียม ประเพณีปฏิบัติสืบทอดกันมา เช่น การสืบสันตติวงศ์

3) อำนาจตามกฎหมาย (Legal Authority) เป็นอำนาจที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นอำนาจที่ใช้ในองค์การระบบราชการ

3.3 บริหารงานในรูปแบบของ POSDCORB ประกอบด้วย

การวางแผน (P-Planning) หมายถึง การวางแผน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) ทั้งนี้ เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงาน แผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องการใช้ความรู้ในทางวิทยาการ และวิจารณ์ญานวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

การจัดระเบียบ (O-Organizing) หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การ ซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณารวมไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ ด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งคน เป็น กรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงานหรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง ก็ได้นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุมและพิจารณาในแง่ของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก หน่วยที่ปรึกษา และหน่วยงานช่วยเหลือ หน่วยงานอนุกรม เป็นต้น นอกจากนี้ในการศึกษาเรื่องการจัดการองค์การนี้ ยังได้ศึกษาถึงการแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องตลอดจนการปรับปรุงองค์การบริหารให้ดีขึ้นด้วย

พนักงาน (S-Staing) หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดของหน่วยงานที่แบ่งไว้ หรือกล่าวอีกในหนึ่ง หมายถึงการจัดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม รวมถึงการที่จะเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงานด้วย เรื่องเกี่ยวกับการบริหารบุคคลนี้ ยังได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างกว้าง ๆ อีกว่า "การบริหารงานบุคคลนั้นเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการวางแผน การวางแผนโครงการ ระเบียบและวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับตัวบุคคล หรือ

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในองค์กรใดองค์กรหนึ่งเพื่อให้ได้มาและได้ประโยชน์ ตลอดจนการบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรด้านมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพและมีปริมาณเพียงพอ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย กระบวนการที่ว่านี้จึงรวมหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งหมดนับแต่การสรรหา และรับคนเข้าทำงาน จนกระทั่งพ้นจากหน้าที่การงานขององค์กร"

การกำกับ (D-Directing) หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวกรวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน ตลอดจนศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์ และการจูงใจ เป็นต้น การอำนวยความสะดวกในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งเป็นหลักอันสำคัญอย่างหนึ่งของ การบริหารงาน และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานมาก เหตุเพราะการที่จะอำนวยความสะดวกให้การกิจดำเนินไปด้วยดีได้ จำเป็นต้องมีการตัดสินใจที่ดี และมีการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมกับแต่ละลักษณะของการตัดสินใจ

การประสานงาน (Co-Coordinating) หมายถึง ความร่วมมือประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคอขวดข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งที่มีอยู่ในทุกระดับของงาน การร่วมมือประสานงานเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตน เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เมื่อกล่าวถึงการประสานงานแล้ว อีกเรื่องหนึ่งที่ควรได้กล่าวถึงเพราะมีความสำคัญและเป็นสิ่งคู่กันประดุจคนกับเงาคือการติดต่อสื่อสาร เพราะการติดต่อสื่อสารที่ดีจะช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดีและทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การรายงาน (R-Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนรวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารอยู่มาก การรายงานโดยทั่วไป หมายถึงวิธีการของสถาบันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาและหรือผู้ร่วมงาน ฯลฯ ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องอยู่บนรากฐานของความจริง

การจัดทำงบประมาณ (B-Budgeting) หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการ บริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณ และแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมวิธีการบริหารงบประมาณ โดยทั่วไปมักมีวงจรที่คล้ายคลึงกัน อย่างที่เรียกว่า"วงจรงบประมาณ" (Budget cycle) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

- 1) การเตรียมงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ
- 2) การพิจารณาให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ
- 3) การดำเนินการ
- 4) การตรวจสอบ

4. ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาหรือภาระหน้าที่การบริหารงานในโรงเรียน 4 ฝ่าย ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

1) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีภาระหน้าที่ 17 งาน คือ

- 1.1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9) การนิเทศการศึกษา
- 1.10) การแนะแนว
- 1.11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- 1.15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีภาระหน้าที่ 22 งาน คือ

2.1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2.2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

- 2.3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 2.4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 2.5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 2.6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 2.7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ

- 2.8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 2.10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.11) การวางแผนพัสดุ
- 2.12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

- 2.13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 2.14) การจัดหาพัสดุ
- 2.15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 2.16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 2.17) การเบิกเงินจากคลัง
- 2.18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 2.19) การนำเงินส่งคลัง
- 2.20) การจัดทำบัญชีการเงิน
- 2.21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 2.2) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
- 3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ 20 งาน คือ
 - 3.1) การวางแผนอัตรากำลัง
 - 3.2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - 3.6) การลาทุกประเภท
 - 3.7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 - 3.8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 3.9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 - 3.10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 3.11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
 - 3.12) การออกจากราชการ
 - 3.13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
 - 3.14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - 3.15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
 - 3.17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มีภาระหน้าที่ 21 งาน คือ

4.1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8) การดำเนินงานธุรการ

4.9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.11) การรับนักเรียน

4.12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

4.13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

4.14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15) การทัศนศึกษา

4.16) งานกิจการนักเรียน

4.17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น (ท) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.20) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.21) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561: 28-32) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาของ Smith ไว้ว่า

1) งานวิชาการ

2) งานบุคลากร

3) งานกิจการนักเรียน

4) งานอาคารสถานที่

5) งานธุรการและการเงิน

6) งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

Campbell, 2006 (อ้างถึงใน สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, 2561: 28-32) ได้แบ่งงานบริหารสถานศึกษาออกเป็น 6 ประการ คือ

- 1) งานด้านหลักสูตรและการสอน
- 2) งานการบริหารบุคลากรทางการสอน
- 3) งานบริการนักเรียน
- 4) งานอาคารสถานที่
- 5) งานด้านงบประมาณและงานธุรการและ
- 6) งานความสัมพันธ์กับชุมชน

Kimbrough and Nunnery, 1976 (อ้างถึงใน สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, 2561: 28-32)

ได้แบ่งงานการบริหารโรงเรียน ออกเป็น 8 ประการ คือ

- 1) งานการพัฒนางานองค์กรและดำรงไว้ซึ่งองค์กร
- 2) งานบริหารหลักสูตรและการสอน
- 3) งานบริหารเศรษฐกิจการศึกษา
- 4) งานธุรการ
- 5) งานบริหารบุคคล
- 6) งานกิจการนักเรียน
- 7) งานสร้างภาวะผู้นำในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและ
- 8) งานด้านการประเมิผล การวิจัยและสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

สรุปได้ว่า การบริหารงานในสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ฝ่ายงาน ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารงานงบประมาณ ทั้งนี้สามารถปรับโครงสร้างการบริหารให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานเป็นไปตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการกำหนดขอบข่ายในการใช้ประโยชน์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน ซึ่งกระทำภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่บุคคลต้องเคารพและปฏิบัติตามเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหรือผลกระทบ และในด้านการศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาช่วยให้การปฏิบัติงานของครู บุคลากรทางการศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างได้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำกับดูแลกิจการด้านโครงข่ายพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง 3 ฉบับ ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน 1) ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน 2) ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน และ 3) ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการดำเนินงานของรัฐและแผนกำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย มีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศหลายส่วน แต่ละส่วนมีความสำคัญต่อการปฏิรูปประเทศ และเป็นเครื่องมือของรัฐในการบริหารประเทศภายใต้ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553: 27) ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการไว้ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

มาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยการทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต มีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่เพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 68 ให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อการพัฒนาคนและสังคม

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิผลของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการไว้ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีใจความสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรคลื่นความถี่เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม รัฐบาลมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาหรือผลิตแบบเรียนให้ทันสมัย ผู้เรียนมีสิทธิในการเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาอย่างคุ้มค่าและเพียงพอต่อสภาพความต้องการ รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ ตลอดชีวิต ส่วนรัฐบาลต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิด การใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนา เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทานและอื่น ๆ และรัฐต้องจัดให้มีหน่วยงาน กลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้รวมทั้ง การประเมินคุณภาพ และประสิทธิผลของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

สถานศึกษาจัดเป็นหน่วยงานของรัฐ ในการให้บริการประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพ แม่นยำ เชื่อถือได้ การบริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทาง เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับทีมงาน และขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติได้จริง และต้องหมั่นศึกษากฎหมายและหาความรู้จากแหล่งวิทยาการใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ สรุปข้อมูลได้ ดังนี้

มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 12 และมาตรา 13 หน่วยงานภาครัฐจะเกิดการบูรณาการ ร่วมกัน และลดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงานของรัฐหน่วยงานของรัฐจะมีความทำงาน ที่บูรณาการกันมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ต้องเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐและ การทำงานให้มีความสอดคล้องกัน รวมทั้งมีแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบดิจิทัล

มาตรา 4 มาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 15 หน่วยงานของรัฐสามารถลดขั้นตอนและ ระยะเวลาดำเนินการเนื่องจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเกิด ความสะดวกและลดภาระในการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เนื่องจากการนำระบบดิจิทัลที่เหมาะสมมาใช้ เป็นเครื่องมือในการบริการงานและให้บริการประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพรวมทั้งเกิดการทำงาน อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนสามารถเรียกใช้ข้อมูลภาครัฐที่ถูกจัดเก็บอยู่ในรูปแบบดิจิทัลมาใช้เพื่อ สนับสนุนการทำงานได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

มาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 12 หน่วยงานรัฐมีธรรมาภิบาล ข้อมูลภาครัฐเป็นกรอบในการบริหารจัดการข้อมูล หน่วยงานของรัฐ มีระบบบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ และข้อมูลของประชาชนที่อยู่ในการควบคุมหรือครอบครองของหน่วยงานของรัฐให้มีความมั่นคงปลอดภัย เนื่องจากมีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเป็นกรอบ ในการกำกับดูแลและการบริหารจัดการ รวมทั้งกำหนดสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ

มาตรา 17 และมาตรา 18 ภาครัฐโปร่งใส และประชาชนมีส่วนร่วม หน่วยงานของรัฐ มีระบบการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ เนื่องจากกฎหมายนี้กำหนดให้ต้องเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการหรือข้อมูลเปิดภาครัฐ ผ่านรูปแบบหรือช่องทางดิจิทัล ขณะเดียวกันประชาชนสามารถใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐในการมีส่วนร่วม ติดตาม และตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้

มาตรา 4 (5) ลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่ง โดยกำหนดให้การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล จะต้องเป็นไปเพื่อรักษาวินัยการเงินการคลังและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐให้เกิดความคุ้มค่า และเป็นไปตามเป้าหมาย โดยมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินความคุ้มค่าของการดำเนินการ รวมทั้งต้องพัฒนาให้มีกลไกการใช้ข้อมูลเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเกิดความสอดคล้องกับแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐด้วย

มาตรา 7 (4) มาตรา 10 (6) และมาตรา 12 (6) เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับการพัฒนาหรือยกระดับทักษะด้านดิจิทัล กฎหมายฉบับนี้ กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญประการหนึ่งในการกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ขณะเดียวกันยังกำหนดให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการเพื่อยกระดับทักษะความรู้ความสามารถด้านดิจิทัลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

มาตรา 4 สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนผู้รับบริการจากภาครัฐ ประโยชน์ของการดำเนินการต่าง ๆ เกิดแก่ประชาชน คือเมื่อได้รับความสะดวกรวดเร็ว ไม่สร้างภาระเกินความจำเป็นจากการบริการภาครัฐ ประชาชนเกิดความพึงพอใจ และเกิดความรู้สึกที่ดีระหว่างภาครัฐในฐานะเป็นผู้ให้บริการและประชาชนในฐานะผู้รับบริการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การนำไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้นั้นทุกภาคส่วนรวมถึงประชาชนจำเป็นต้องปรับตัวไปสู่ความเป็นดิจิทัล โดยต้องมีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน มีระบบการทำงานและข้อมูลเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เปิดเผยโปร่งใส รวมทั้งประชาชนต้องได้รับความสะดวกในการรับบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตผ่านทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน

บริบทของสถานศึกษา และนโยบายด้านการศึกษาของผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลบริบทของสถานศึกษา และนโยบายด้านการศึกษาของผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา ดังนี้

1. บริบทของสถานศึกษา

เทศบาลนครสงขลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ตั้งอยู่เขตพื้นที่อำเภอเมืองสงขลาทั้งหมด โดยมีสำนักงานเทศบาลนครสงขลา ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90000 โทรศัพท์ 074-311015 เว็บไซต์ www.songkhcity.com

เทศบาลนครสงขลา เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง การปกครองรูปแบบเทศบาลนคร จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา พ.ศ. 2542 เล่ม 116 ตอนที่ 110 ก ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2542 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีรายได้หรืองบประมาณเป็นของตนเอง และมีอิสระในการบริหารงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562 ปัจจุบัน เทศบาลนครสงขลา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 เขต จำนวน 55 ชุมชน เทศบาลนครสงขลา ได้กำหนดโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับภารกิจตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562 ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนขึ้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 และกฎหมายอื่นๆ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ให้แก่เทศบาลโดยคำนึงถึงความต้องการและความเหมาะสมของเทศบาลนครสงขลา

สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสงขลา มีฐานะเป็นส่วนราชการหนึ่งของเทศบาลนครสงขลา อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษา งานพัฒนาการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา งานบริหารวิชาการด้านการศึกษา งานโรงเรียน งานกิจการนักเรียน งานการศึกษาปฐมวัย งานขยายโอกาสทางการศึกษา งานฝึกและส่งเสริมอาชีพ งานห้องสมุด งานพิพิธภัณฑ์ งานเครือข่ายทางการศึกษา งานศึกษานิเทศก์ งานส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร งานพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา งานการศาสนา งานบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น งานการกีฬาและนันทนาการ งานกิจกรรมเด็ก เยาวชน และการศึกษานอกโรงเรียนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กงานส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ และกองทุนเพื่อการศึกษา งานบริหารงานบุคคลของพนักงานครูบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้าง และพนักงานจ้าง สังกัดสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรณียังไม่ได้จัดตั้งกองการเจ้าหน้าที่ งานบริการข้อมูลสถิติช่วยเหลือให้คำแนะนำทางวิชาการ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

สถานศึกษามีจำนวนนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา ประจำปี พ.ศ. 2566 ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา

ลำดับที่	สถานศึกษา	จำนวน		รวม
		นักเรียน	ครู	
1	โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนนครนอก)	742	42	784
2	โรงเรียนเทศบาล ๒ (อ่อนอุทิศ)	637	43	685
3	โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง)	621	46	667
4	โรงเรียนเทศบาล ๔ (บ้านแหลมทราย)	667	40	712
5	โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหัวป้อมนอก)	1,427	85	1,514
	รวม	4,094	256	4,362

ที่มา: สำนักงานเทศบาลนครสงขลา (2566: 31)

สถานที่ตั้งของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสงขลา

โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนนครนอก) ตั้งอยู่ที่ ถนนนครนอก อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90000 โทรศัพท์ 074-311517

โรงเรียนเทศบาล ๒ (อ่อนอุทิศ) ตั้งอยู่ที่ ถนนเพชรมงคล ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90000 โทรศัพท์ 074-311813

โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง) ตั้งอยู่ที่ ถนนไทรบุรี ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90000 โทรศัพท์ 074-311733

โรงเรียนเทศบาล ๔ (บ้านแหลมทราย) ตั้งอยู่ที่ ซอยราชดำเนิน ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา โทรศัพท์ 074-311588

โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหัวป้อมนอก) ตั้งอยู่ที่ ถนนริมทางรถไฟ ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา โทรศัพท์ 074-321601

2. นโยบายของคณะผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา

นโยบายของคณะผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา ถูกกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครสงขลา รวบรวมแนวทางการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ตลอดจนนโยบายจากนายกเทศมนตรีนครสงขลา ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันในแต่ละระดับ และผลจากการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนา สามารถกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลนครสงขลาได้ดังนี้

2.1 วิสัยทัศน์

“เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การศึกษาทันสมัย ขาวนครสงขลาอุ่นใจ เมืองปลอดภัยและยั่งยืน”

2.2 พันธกิจ

2.2.1 พัฒนาสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

2.2.2 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2.3 พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม กีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก

2.2.4 บริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.2.5 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่ายสารสนเทศสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City)

2.2.6 พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ สู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ

2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของเทศบาลนครสงขลา ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่ายสารสนเทศสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ สู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ

2.4 นโยบายด้านการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์

ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ให้มีความเป็นเลิศในทุกด้าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยและให้เด็กที่อยู่ในเขตเทศบาลมีที่เรียน และมีสิทธิได้รับบริการด้านการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์จังหวัดสงขลา กับนโยบายของคณะผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ยกระดับคุณภาพชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในสังคมพหุวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสงขลา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา สังคมสงเคราะห์ สาธารณสุข เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว

สรุปได้ว่า นโยบายด้านการจัดการศึกษาของผู้บริหารเทศบาลนครสงขลา มุ่งให้ความสำคัญในการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ให้มีความเป็นเลิศในทุกด้าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยและให้เด็กที่อยู่ในเขตเทศบาลมีที่เรียน และมีสิทธิได้รับบริการด้านการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ในด้านการสนับสนุนบริการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เทศบาลนครสงขลาได้กำหนดวิสัยทัศน์ส่วนหนึ่งว่า การศึกษาทันสมัย สอดคล้องกับพันธกิจ ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่ายสารสนเทศสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City) มียุทธศาสตร์การพัฒนาในยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่ายสารสนเทศสู่เมืองอัจฉริยะ (Smart City)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560: 103-104) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี จากการศึกษาวิจัย พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีที่มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีที่มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ตามลำดับ

รัศมี แสงชุ่ม (2562: 51-53) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีโดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสนับสนุน การบริหารจัดการ และการดำเนินการด้านเทคโนโลยี รองลงมา ได้แก่ การผลิตและการปฏิบัติทางวิชาชีพในการใช้เทคโนโลยีความรู้ทางสังคม กฎหมาย จริยธรรมด้านเทคโนโลยีและการปฏิบัติ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล และความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยี ส่วนขนาดโรงเรียนกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาตามขนาดโรงเรียนที่ต่างกันจะมีค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางจะมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยี ด้านการสนับสนุน การบริหารจัดการ และการดำเนินการด้านเทคโนโลยี และด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางจะมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กทุกด้าน

ชนิดาภา กลีบทอง (2564: 105-106) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร

สถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเรียนรู้และการเสนองาน ผลผลิตและฝึกทักษะทางอาชีพ การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ สภาพสังคม กฎหมายและจริยธรรม และการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ

ศิราวุธ บุญชู (2565: 104) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี และด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผล และด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง

สุวิทย์ ขำคล้าย และจรัส อติวิทยากรณ์ (2565: 1327-1342) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดนสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน รองลงมาได้แก่ ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี และด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล

เสกสิทธิ์ สนสมบัติ (2565: 84-85) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบทบาทครูยุคดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสร้าง

วัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

อภิวินัย สนลอย (2565: 92) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน และด้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ตามลำดับ

ปิยวัฒน์ รักราวี (2566: 91) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านการผลิตและการปฏิบัติวิชาชีพ มีระดับความคิดเห็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสนับสนุนการบริหาร และการปฏิบัติการ และน้อยที่สุด คือ ด้านการเรียนการสอนตามลำดับ

สุหฤต อาดัม และสุนทรี วรรณไพเราะ (2562: 1904) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิง เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ครูที่มีอายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงาน และ ทำงานในขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่าง รายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัษฎา ขาวคง (2566: 3-4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทาง เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่าด้านการมีจริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้านแล้ว พบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี

ของผู้บริหาร ด้านการใช้เทคโนโลยีการบริหาร แตกต่างกับครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

Yee (2000: 287-302) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของครูใหญ่ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารเทคโนโลยีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนนักเรียนและผู้ปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องของประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์และสหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยใช้ผลจากการสัมภาษณ์มาจัดหมวดหมู่คุณลักษณะผู้นำได้หลายหมวดหมู่ โดยคุณลักษณะในหมวดหมู่ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนนั้น Yee ได้จำแนกออกเป็นคุณลักษณะหลัก คือ 1) คุณลักษณะแห่งการมุ่งการเรียนรู้สู่การสร้างวิสัยทัศน์ (learning-focused envisioning) เป็นการอธิบายคุณลักษณะของผู้บริหารที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาบุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง โดยให้ความสำคัญกับผู้นำว่าเป็นบุคคลที่เป็นผู้ลงทุนทางความคิดในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และการเรียนรู้ 2) คุณลักษณะแห่งการเรียนรู้ในสิ่งที่ท้าทาย (Adventurous Learning) เป็นการอธิบายความสำคัญของผู้บริหารว่าต้องเป็นผู้เรียนรู้เทคโนโลยีจากผู้ร่วมงาน และเรียนรู้ด้วยตนเองโดยกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์จำนวนหนึ่งระบุว่าผู้บริหารถูกคาดหวังว่าต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในระดับหนึ่ง หากผู้บริหารไม่เรียนรู้ที่จะสร้างทักษะด้วยตนเองจะเกิดความไม่เข้าใจในการบูรณาการสู่การเรียนการสอน และ 3) คุณลักษณะแห่งการถ่ายทอดความรู้อย่างอดทน เป็นการอธิบายลักษณะ ผู้บริหารว่าต้องอยู่ใกล้ชิดกับห้องเรียนและเป็นแบบอย่างในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนภายใต้ความร่วมมือของบุคลากรผู้มีองค์ความรู้ทางเทคโนโลยี

Kozloski, 2006 (อ้างถึงใน ชนิดาภา กลีบทอง, 2564: 75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ของครูในมลรัฐต่าง ๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า รัฐต่าง ๆ ดังกล่าวได้กำหนดมาตรฐานทางเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในปัจจุบัน กล่าวคือ มีความพยายามที่จะให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามมาตรฐานที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ ในขณะที่ภาคธุรกิจมีความต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีเข้าร่วมทำงาน ความคาดหวังและความต้องการเหล่านี้จะบรรลุผลได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญและจะต้องส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาและเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) การเรียนรู้และการสอน 3) ผลิตภาพและการปฏิบัติทางวิชาชีพ 4) การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ 5) การวัดและการประเมินผล และ 6) ประเด็นทางสังคม กฎหมาย และประเด็นทางจริยธรรม

Grey-Bowen, 2010 (อ้างถึงใน เจษฎา ขวนะไพศาล, 2563: 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตไมอามี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตไมอามี มีความเชี่ยวชาญในด้านการเพิ่มผลผลิตและการปฏิบัติวิชาชีพมากที่สุดจากมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ (NETS-A) ทั้ง 6 ด้าน และมีความเชี่ยวชาญน้อยที่สุดในด้านการวัดและประเมินผล 2) ผู้บริหารโรงเรียนประถมในเขต

ไมอามี มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ (NETS-A) ในด้านภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สูงที่สุด ความสำคัญรองลงมาได้แก่ด้านประเด็นทางสังคม กฎหมายและจริยธรรม และด้านการรายงานความสามารถของตนเองของผู้บริหารโรงเรียน 3) ระดับความสามารถด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนที่จบการศึกษาระดับบัณฑิตใน หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 4) ผู้บริหารโรงเรียนที่จบ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่แตกต่างกัน ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี ทางการศึกษาอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และ 5) ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการ พัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ (NETS-A) ด้าน ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มากที่สุด จากทั้งหมด 6 ด้าน

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน เช่น มีภาวะผู้นำ มีศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร และเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดปัจจัยของเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียน การสอน 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 4) ด้านการวัดผลและการประเมินผล 5) ด้าน จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 256 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 256 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) จำนวน 152 คน จากนั้นเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสถานศึกษา แล้วสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Simple Random Sampling without Replacing) ดังตาราง 3-4

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา

สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู (คน)
โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนนครนอก)	42	25
โรงเรียนเทศบาล ๒ (อ่อนอุทิศ)	43	26
โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง)	46	27
โรงเรียนเทศบาล ๔ (บ้านแหลมทราย)	40	24
โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหัวป้อมนอก)	85	50
รวม	256	152

ที่มา: สำนักงานเทศบาลนครสงขลา (2566: 29-31)

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งตามขนาดสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา

ขนาด สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน สถานศึกษา	จำนวนครู (คน)	จำนวน สถานศึกษา	จำนวนครู (คน)
ขนาดกลาง	4	171	4	102
ขนาดใหญ่	1	85	1	50
รวม	5	256	5	152

ที่มา: สำนักงานเทศบาลนครสงขลา (2566: 29-31)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจ (Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาการวิจัย
2. การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย
3. การทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. การกำหนดกรอบแนวคิด ตั้งสมมติฐาน และนิยามศัพท์
5. การกำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

- 5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 5.2 การสร้างเครื่องมือและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือการวิจัย
 - 5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 6. การวิเคราะห์ข้อมูล
 7. การสรุป อภิปรายเชิงพรรณนาพร้อมเสนอแนะ
 8. รายงานผลการวิจัย
- ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแบบแผนการวิจัย ดังตาราง 4

ตาราง 4 แบบแผนการวิจัย

ลำดับ	วัตถุประสงค์การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1	เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ครู จำนวน 152 คน	แบบสอบถาม มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
2	เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา	ครู จำนวน 152 คน	แบบสอบถาม มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ	t-test F-test

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลสถานศึกษา ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ให้ค่าน้ำหนัก โดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ตามปัจจัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา จำนวน 50 ข้อ ดังนี้

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	จำนวน 11 ข้อ
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	จำนวน 9 ข้อ
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	จำนวน 8 ข้อ
ด้านการวัดผลและการประเมินผล	จำนวน 7 ข้อ
ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน 8 ข้อ
ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ	จำนวน 7 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.4 สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยตอนที่ 1 ใช้แบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert's Scale)

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง

2.2 นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน และด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม ซึ่งใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้สอดคล้องกับนิยามศัพท์
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2556: 46-47) ซึ่งคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป โดยข้อคำถามที่ได้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ทุกข้อ ดังภาคผนวก ง

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561: 72-73) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.95 ดังภาคผนวก ง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจาก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ส่งถึงสำนักงานเทศบาลนครสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ในรูปแบบของ QR Code แนบเป็นเอกสารให้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
3. รวบรวมข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลความหมาย ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาตามตัวแปร จำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ใช้สถิติ t-test แบบ Independent sample test ส่วนประสมการันในการทำงาน ใช้สถิติ One-way ANOVA (F-test) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้ในการบรรยายข้อมูลพื้นฐาน

2.1.1 ความถี่ (Frequency)

2.1.2 หาร้อยละ (Percentage)

2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 สถิติเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของเครื่องมือใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) (เยาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี, 2556: 46-47)

2.2.2 ค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561: 72-73)

2.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.3.1 t-test แบบ Independent Sample test

2.3.2 F-test สำหรับวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา และเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	ความถี่
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบที
F	แทน	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
df	แทน	องศาอิสระ
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานกำลังสอง
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับ
การศึกษา

3.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงาน

3.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาด
สถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา จำนวน 152 คน ผู้วิจัยทำการจัดส่งแบบสอบถามออนไลน์ไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยบริการแบบฟอร์มออนไลน์ผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form) ไปยังสำนักงานเทศบาลนครสงขลาและสถานศึกษาในสังกัด และได้รับการตอบกลับแบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของครู	จำนวน (n = 152)	ร้อยละ
1. สถานศึกษา		
1.1 โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนนครนอก)	25	16.45
1.2 โรงเรียนเทศบาล ๒ (อ่อนอุทิศ)	26	17.11
1.3 โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง)	27	17.76
1.4 โรงเรียนเทศบาล ๔ (บ้านแหลมทราย)	24	15.79
1.5 โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหัวป้อมนอก)	50	32.89
รวม	152	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	47	30.92
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	105	69.08
รวม	152	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	14	9.21
3.2 5-10 ปี	44	28.95
3.3 มากกว่า 10 ปี	94	61.84
รวม	152	100.00
4. ขนาดสถานศึกษา		
4.1 ขนาดกลาง	102	67.11
4.2 ขนาดใหญ่	50	32.89
รวม	152	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ครูตอบแบบสอบถามจำนวน 152 คน ครูส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 69.08 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 30.92 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.84 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.95 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.21 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.11 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 32.89 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตาราง 7-13

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	4.31	0.47	มาก
2.	ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	4.51	0.55	มากที่สุด
3.	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	4.43	0.49	มาก
4.	ด้านการวัดผลและการประเมินผล	4.38	0.53	มาก
5.	ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.46	0.58	มาก
6.	ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ	4.41	0.46	มาก
ภาพรวม		4.42	0.34	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.34$) และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.55$) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.46$,
 $SD = 0.58$) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.49$) ด้านการสนับสนุน การจัดการ
และการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.46$) ด้านการวัดผลและการประเมินผล ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.53$)
และด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.47$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายข้อ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต	4.11	0.77	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการหาความรู้ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.09	0.70	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตและแนวโน้มในทุกสถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง	4.11	0.74	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์ในทุกระดับชั้น	4.53	0.62	มากที่สุด
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนและสื่อสารให้แก่ทุกฝ่ายทราบ	4.30	0.71	มาก
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยี	4.50	0.64	มาก
7.	ผู้บริหารมีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีให้เข้ากับแผนกลยุทธ์/แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	4.30	0.70	มาก
8.	ผู้บริหารสถานศึกษามีวาทะศิลป์ที่จะชักจูงทีมงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและนำไปสู่การพัฒนาและดำเนินการตามวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.33	0.71	มาก
9.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนรู้	4.50	0.62	มาก
10.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการพัฒนาตนเอง	4.32	0.68	มาก
11.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวัดผลและการประเมินผล	4.39	0.69	มาก
ภาพรวม		4.31	0.47	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์ในทุกระดับชั้น ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.62$) ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.62$) และผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.64$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.77$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน

ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและครูผู้สอนในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.62	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ	4.41	0.69	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน	4.47	0.69	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบนพื้นฐานของความแตกต่างให้เหมาะสมต่อสภาพบุคคล ช่วงวัย และการรับรู้ของผู้เรียน	4.54	0.63	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการชั้นเรียน	4.47	0.67	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.51	0.68	มากที่สุด
7. ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	4.56	0.65	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์สื่อการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา เกม หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.55	0.68	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้คลังความรู้ออนไลน์ ข้อมูลออนไลน์ หรือคลังข้อสอบออนไลน์	4.55	0.67	มากที่สุด
ภาพรวม	4.51	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.65$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้คลังความรู้ออนไลน์ ข้อมูลออนไลน์ หรือคลังข้อสอบออนไลน์ ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.67$) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์สื่อการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา เกม หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.68$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.69$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายข้อด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นคุณค่าของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการสถานศึกษา	4.48	0.75	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวความคิดประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อขยายขีดความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.52	0.66	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพตนเองของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.40	0.78	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา	4.51	0.72	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อประสานงาน อำนวยความสะดวก หรือสั่งการต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	4.38	0.72	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดว่าเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.45	0.72	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการนิเทศ และการประเมินคุณภาพการศึกษา	4.43	0.71	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนใช้เทคนิค/กลวิธี/รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.27	0.75	มาก
ภาพรวม	4.43	0.49	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดว่าประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อขยายขีดความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.66$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.72$) และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นคุณค่าของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.75$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนใช้เทคนิค/กลวิธี/รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.75$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเก็บรวบรวมข้อมูล	4.39	0.75	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาวิเคราะห์ข้อมูล	4.36	0.71	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล	4.36	0.70	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	4.45	0.64	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันในการรายงานผลการเรียนนักเรียนหรืออื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบด้วยระบบออนไลน์	4.32	0.71	มาก
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการจัดเรียนการสอน	4.40	0.69	มาก
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นข้อมูลสะท้อนกลับต่อการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.86	มาก
ภาพรวม		4.38	0.53	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.64$) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการจัดเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.69$) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.75$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันในการรายงานผลการเรียนนักเรียนหรืออื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบด้วยระบบออนไลน์ ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.71$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.50	0.68	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม	4.28	0.86	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	4.58	0.60	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการนำประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมอันดีต่อองค์กร	4.50	0.69	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ บนหลักการของการรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์และละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น	4.45	0.75	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครูผู้สอนและนักเรียน	4.52	0.64	มากที่สุด
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการป้องกันและบทลงโทษต่อการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาอย่างชัดเจน	4.40	0.83	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการป้องกันการกระทำผิดต่อจริยธรรมคอมพิวเตอร์	4.43	0.74	มาก
ภาพรวม	4.46	0.58	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.60$) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครูผู้สอนและนักเรียน ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.64$) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.68$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.86$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ

ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	0.86	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	4.47	0.72	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา	4.53	0.66	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการคลังข้อมูลออนไลน์ แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	0.75	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษากระจายงบประมาณและทรัพยากรไปยังฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างทั่วถึง	4.43	0.68	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนปรับปรุงงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน	4.33	0.72	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของครู	4.45	0.66	มาก
ภาพรวม	4.41	0.46	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.66$) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.72$) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของครู ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.66$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.86$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการทดสอบ (t-test) ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดเทศบาล นครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับการศึกษา				t	Sig
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	4.507	0.376	4.229	0.484	-3.497***	.001
2. ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการเรียนการ สอน	4.487	0.527	4.519	0.557	0.328	.743
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีใน การบริหาร	4.383	0.295	4.451	0.495	0.785	.434
4. ด้านการวัดผลและ การประเมินผล	4.368	0.516	4.386	0.541	0.199	.843
5. ด้านจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.511	0.552	4.436	0.590	-0.738	.461
6. ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ	4.441	0.403	4.401	0.480	-0.490	.625
ภาพรวม	4.449	0.283	4.404	0.362	-0.841	.402

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 14 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้น ด้านการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดเทศบาล นครสงขลา จังหวัดสงขลา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2.156	2	1.078	5.152**	.007
	ภายในกลุ่ม	31.181	149	.209		
	รวม	33.337	151			
2. ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	.182	2	.091	0.302	.740
	ภายในกลุ่ม	44.843	149	.301		
	รวม	45.025	151			
3. ด้านการใช้เทคโนโลยี ในการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	.640	2	.320	1.313	.272
	ภายในกลุ่ม	36.290	149	.244		
	รวม	36.929	151			
4. ด้านการวัดผลและ การประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.531	2	.265	0.937	.394
	ภายในกลุ่ม	42.202	149	.283		
	รวม	42.732	151			
5. ด้านจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	.802	2	.401	1.206	.302
	ภายในกลุ่ม	49.535	149	.332		
	รวม	50.337	151			
6. ด้านการสนับสนุนการจัดการ และการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	.639	2	.320	1.546	.216
	ภายในกลุ่ม	30.796	149	.207		
	รวม	31.435	151			
	ระหว่างกลุ่ม	.023	2	.012	0.100	.905
ภาพรวม	ภายในกลุ่ม	17.334	149	.116		
	รวม	17.357	151			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตาราง 16

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (ประสบการณ์ในการทำงาน)	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.403	4.128	4.389
น้อยกว่า 5 ปี	4.403		.274	.014**
5-10 ปี	4.128			-.261
มากกว่า 10 ปี	4.389			

** มีนัยสำคัญสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับ มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดเทศบาล นครสงขลา จังหวัดสงขลา	ขนาดสถานศึกษา				t	Sig
		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1.	ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์	4.297	0.469	4.351	0.475	-.666	.506
2.	ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการเรียน การสอน	4.536	0.520	4.453	0.597	.876	.383
3.	ด้านการใช้เทคโนโลยี ในการบริหาร	4.472	0.502	4.345	0.474	1.491	.138
4.	ด้านการวัดผลและ การประเมินผล	4.475	0.505	4.189	0.540	3.138	.002**
5.	ด้านจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.544	0.520	4.285	0.652	2.455	.016*
6.	ด้านการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ	4.459	0.423	4.320	0.509	1.674	.098
	ภาพรวม	4.464	0.350	4.324	0.296	2.431	.016*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ครูที่สถานศึกษาต่างขนาดกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 256 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน จากนั้นเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา แล้วสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Simple Random Sampling without Replacing) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ด้วยการสแกน QR Code และตอบแบบสอบถามในแอปพลิเคชัน Google Form แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Average) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากนั้นจึงสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์การวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม

ตัวแปร ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

1.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์ในทุกระดับชั้น รองลงมา ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยี ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

1.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้คลังความรู้ออนไลน์ ข้อมูลออนไลน์ หรือคลังข้อสอบออนไลน์ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์สื่อการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา เกมหรือสื่ออื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อขยายขีดความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นคุณค่าของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนใช้เทคนิค/กลวิธี/รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันในการรายงานผลการเรียนนักเรียนหรืออื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบด้วยระบบออนไลน์

1.5 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครูผู้สอนและนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม

1.6 ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของครู ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา สรุปได้ ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้น ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี

สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับ มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ครูที่สถานศึกษาต่างขนาดกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้นำผลมาอภิปรายเพื่อสรุปให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมีการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง สนับสนุน ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ตามลำดับ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาสารสนเทศ ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 มาตรา 63-69 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่กล่าวถึง การสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมีนโยบายและแผนความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 มาตรา 6 ที่มีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัล 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินการและการพัฒนา 2) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระบบหรือแอปพลิเคชัน 4) ด้านมาตรการหรือกฎเกณฑ์การใช้เทคโนโลยี 5) ด้านการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรม 6) ด้านสนับสนุนการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้เกิดความพร้อม และ 7) ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560: 2)

สถานศึกษาจะต้องตระหนักและปรับตัว เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบและการดำเนินการภายในสถานศึกษาโดยการอาศัยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ภายในสถานศึกษาหรือมาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนภายในอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดกับบุคลากรครู การสนับสนุนและให้ความพร้อมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนของครูต่อนักเรียน ดังนั้นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษากับสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศารรัตน์ เหมือนสิงห์ (2559: 113) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการตัดสินใจ เปลี่ยนแปลง ขวนขวายหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานภายในสถานศึกษาด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐาน มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศในการร่วมมือที่ดีกับทุกฝ่ายให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการแสดงความคิดเห็น มีวาทศิลป์ในการประสานความร่วมมือ ขอความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารเป็นต้นแบบในการทำงาน มีคุณธรรมจริยธรรมในการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถตามแบบภาวะผู้นำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเหตุ หมดอะดัม และสุนทรี วรรณไพเราะ (2562: 1912) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้กล่าวว่า ปัจจุบันการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสะดวกมากขึ้น

หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายและบริหารการศึกษาจึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นผู้นำเทคโนโลยีซึ่งจะช่วยทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการโน้มน้าว ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศาชล บำรุงภักดี (2563: 171-172) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร มีความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้าน

การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน และด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร มีการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและรู้จักนำความรู้ไปบูรณาการกับการจัดการศึกษาและบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผล

จากผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์ในทุกระดับชั้น รองลงมา ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยีตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าในยุค Thailand 4.0 ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาทุกด้านรวมถึงด้านภาวะผู้นำที่เป็นสิ่งสำคัญต่อมุมมองของบุคลากร ผู้ร่วมงาน หรือผู้ได้บังคับบัญชาที่ใช้ในการตัดสินใจตัดสินใจและศักยภาพ การนำของผู้บริหารหรือผู้นำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ สุดเค้ (2563: 355) ที่ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการและด้านการนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความพร้อม มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการในโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การทำงานของโรงเรียน มีตัวชี้วัดอย่างชัดเจน กำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ จัดทำแผนการดำเนินงานต่าง ๆ กล้าตัดสินใจสั่งการในทุกด้าน ส่งเสริมการแข่งขันทางวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อสู่อาเซียน ประกอบกับเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อกระตุ้นและพัฒนาในด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยส่งผลต่อการดำเนินงานของบุคลากรให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีการนิเทศติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านงานวิชาการ ของโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารแต่ละท่านมีทักษะและความรู้ทางเทคโนโลยีแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ช่วงวัยและความใกล้ชิดกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาและงานด้านอื่น ๆ

1.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามี การสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้คลังความรู้ออนไลน์ ข้อมูลออนไลน์ หรือคลังข้อสอบออนไลน์ และ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์สื่อการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา เกม หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการกับการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 มาตรา 63-69 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562: 49-52) ได้ให้ความสำคัญ กับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่มีใจความว่า รัฐต้องสนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านการพัฒนา บุคลากร ด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับการจัดกระบวนการ เรียนรู้ของคนไทย

จากผลการวิจัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ อาจ เป็นเพราะว่า มีข้อจำกัดสำหรับครูผู้สอนในบางรายวิชาที่เน้นทฤษฎีและต้องการให้นักเรียนมีสมาธิ กับการเรียน จึงทำให้ไม่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้หรือบูรณาการกับการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาต่าง ๆ อย่างเท่าที่ควรจะเป็น

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวความคิดการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อขยายขีดความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมา ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นคุณค่าของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้บริหารจัดการ สถานศึกษา ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนใช้เทคนิค/ กลวิธี/รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศาชล บำรุงภักดี (2563: 119) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน ด้าน วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอน ใช้เทคนิค/กลวิธี/รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการเทคโนโลยี สารสนเทศ อาจเป็นเพราะว่าธรรมชาติของรายวิชานั้นแตกต่างกัน จึงส่งผลให้ครูผู้สอนยังไม่สามารถ

บูรณาการเทคนิค/กลวิธี/รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการร่วมกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ในบางรายวิชา

1.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันในการรายงานผลการเรียนนักเรียนหรืออื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบด้วยระบบออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกฤต พราหมณ์นก (2559: 225) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำในด้านมีการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ ประกอบด้วย 3 ประการ ได้แก่ 1) มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 2) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีในทุกด้าน และ 3) ส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

จากผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันในการรายงานผลการเรียนนักเรียนหรืออื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบด้วยระบบออนไลน์ อาจเป็นเพราะว่า การลงทุนและการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านค่าใช้จ่ายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการจัดซื้อแอปพลิเคชันในการรายงานผลการเรียนนักเรียนหรืออื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบด้วยระบบออนไลน์นั้น จำเป็นต้องมีแผนงาน และใช้เงินลงทุนในระยะยาว เพื่อความคุ้มค่าในการใช้งานมากที่สุด

1.5 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครูผู้สอนและนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของคมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557: 104) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวไว้ว่า ผลการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามี 3 องค์ประกอบ คือ 1) การใช้ ICT ในการบริหารงาน 2) การใช้ ICT ในการเรียนการสอน และ 3) การมีจริยธรรมในการใช้ ICT สภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีจริยธรรมในการใช้ ICT อยู่ในระดับมากที่สุด โดยการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น โดยการสื่อสาร

ที่ไร้ขีดจำกัดโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมาย สะดวก รวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาและมีการใช้ชีวิตประจำวัน ผู้นำยุคใหม่ต้องสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้ได้และเป็นผู้ที่เข้าใจ เห็นผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดปัญหาหรือช่องว่างระหว่างผู้ที่มีและไม่มีเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่

จากผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาแต่ละแห่ง กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการฐานข้อมูลแตกต่างกัน เช่น การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต สามารถใช้ได้เฉพาะคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนเท่านั้น จึงทำให้มาตรการในการป้องกันด้านกฎหมายและจริยธรรมมีน้อย เพราะสื่อและอุปกรณ์เป็นของส่วนกลาง นักเรียนมีหน้าที่ใช้งานเพียงอย่างเดียว จึงทำให้ขาดความใส่ใจต่อการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม

1.6 ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษารองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของครู ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2563: 21-28) นโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลางในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการบริหารจัดการและตัดสินใจทั้งระบบ สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อการวางแผนการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Big Data Technology) สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมถึงสำนักงานส่วนกลางจะมีแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างโปร่งใสและเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจเป็นเพราะว่าทักษะและภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน จึงทำให้การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นแตกต่างกันในแต่ละสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันบางท่านจบปริญญาตรี บางท่านจบปริญญาโทหรือสูงกว่า แต่เมื่อไปอยู่ในบริบท และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลาที่มีความคล้ายคลึงกัน เจอผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเทคนิคในการบริหารงาน คล้ายกันอาจทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเหตุ หมดอะดัม และสุนทรีวรรณไพเราะ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ซึ่งผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษา มีทักษะ แนวคิด องค์ความรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายส่วน เช่น เจตคติ ช่วงวัย ประสบการณ์ สาขาที่สำเร็จการศึกษา หรือความเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน และความตื่นตัวในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารการศึกษาอย่างจริงจัง ท่ามกลางกระแสสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศาชล บารุงภักดี (2563: 103-104) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน และด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวัฒน์ รักราวี (2566: 94-95) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตรง กระปี มีผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยียุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหลายท่านให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะหลังเหตุการณ์การระบาดของโรคโควิด 2019 ที่มีการนำเอาเทคโนโลยีหลาย ๆ อย่างมาประยุกต์ใช้ แต่โดยส่วนใหญ่เน้นให้มองว่าเป็นหน้าที่ของครูโดยเฉพาะครูทางด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารส่วนใหญ่เน้นให้นโยบายแต่ไม่ได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่าจะสามารถพัฒนาสถานศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีให้ควบคู่กับการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างไร ทั้งที่ในช่วง

การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่ดีที่จะต่อยอด กระตุ้นให้ผู้บริหารมองเห็นถึงความสำคัญ แต่เมื่อสถานการณ์กลับมาเป็นปกติ ทุกอย่างก็กลับไปเป็นเหมือนเดิมก่อนช่วงที่มีการระบาดของโรค ทำให้การนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาไม่ได้เป็นประเด็นหลักของผู้บริหารที่จะนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ในการพัฒนาหรือบริหารสถานศึกษา เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วการดำเนินงานต่าง ๆ ก็ยากที่จะมุ่งเน้นเพื่อให้ความสำคัญในด้านนี้อย่างจริงจัง แนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพยายาม หาความรู้เพิ่มเติม เปิดรับความรู้ เรียนรู้ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เข้ามา พยายามที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปได้ด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีมาใช้อย่างจริงจัง กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ที่เป็นรูปธรรม มองเห็นภาพได้อย่างชัดเจน ทำให้ทุกคนในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามที่วางวิสัยทัศน์ไว้ ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี เมื่อปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีจำนวนครู จำนวนนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน จึงส่งผลให้ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลาย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่วนครูผู้สอนก็มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งในปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จึงมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น สอดคล้องกับ ภัทรา ธรรมวิทยา และนันท์รัตน์ เจริญกุล (2557: 1-11) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตธนบุรีตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผลการวิจัย พบว่า รายชื่อมีความแตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารงาน 3) ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านที่แตกต่างมากที่สุดระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู คือ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนด้านที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพราะหน่วยงานต้นสังกัด มีนโยบายและกำหนดวิสัยทัศน์องค์กรไว้อย่างชัดเจนในด้านการสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและทันสมัย และมุ่งสู่การเป็นสงขลาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัศมี แสงชุม (2562: 71) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันส่งผลให้ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อเท็จจริงที่ค้นพบจากการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางจะมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ อันเนื่องมาจากจำนวนสถานศึกษาขนาดกลาง มีจำนวน 4 แห่ง และขนาดใหญ่ มีจำนวน 1 แห่ง ส่งผลให้ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลและการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า จำนวนสถานศึกษาและจำนวนครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางมีมากกว่าจำนวนสถานศึกษาขนาดใหญ่ ส่งผลให้ระดับความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางได้รับการสนับสนุนและได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองที่มีจำนวนมากกว่า จะมีความพร้อมทางงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ รวมถึงสื่อการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน โดยสถานศึกษาทั้งขนาดกลางและใหญ่จะได้งบประมาณและทรัพยากรจากสำนักงานเทศบาลนครสงขลาที่เพียงพอต่อบุคลากรและนักเรียน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการและดำเนินการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่โรงเรียนขนาดใหญ่ พบปัญหาครูลาออกเพื่อรับการบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่งครูผู้ช่วย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงการลาออกและการรับ (โอน) ข้าราชการต่างสังกัด การโอน (ย้าย) พนักงานครูเทศบาลไปสังกัดอื่น ๆ ล้วนมีผลต่อความต่อเนื่องทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อการบริหารงานฝ่ายวิชาการและภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวัดผลและการประเมินผล ส่วนด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เพราะในแต่ละสถานศึกษามีนโยบายด้านการกำหนดจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความเข้าใจและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดกรอบมาตรการป้องกันและการออกบทลงโทษอย่างจริงจังต่อการละเมิดผลงาน และทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ ดงสิงห์ (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่พบว่า ผู้บริหารจะต้องผลักดันให้มียุทธศาสตร์ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยการออกข้อบังคับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี ไม่ให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา ส่วนในด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านการสนับสนุน การจัดการและ

การดำเนินการ ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นต้นแบบหรือผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาด้านการบริหารหรือด้านการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นจากงานวิจัยนี้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา เช่น การนำข้อมูลไปพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การฝึกอบรมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่บุคลากร หรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์แก่ต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปัจจุบัน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนตนเองไปตามสถานการณ์ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเป็นผู้ที่หาความรู้ตลอดเวลา และเท่าทันต่อเหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน ควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาของครูและบุคลากรทางการศึกษา อันจะส่งผลดีและต่อเนื่องในการบริหารสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามงาน การนิเทศ การบริหารงานในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสม ควรมีการกำหนดมาตรฐานและระบบภายใต้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล เพื่อให้ง่าย สะดวกต่อการสืบค้นและนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้งานวิจัยเกิดความหลากหลายเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้ลึกซึ้งขึ้น และเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหาร นักศึกษา นักวิชาการ และผู้ที่สนใจทั่วไป จึงเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมในกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มเป้าหมายอื่น ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เช่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม
ในทุกมิติมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 (Online). <https://www.dla.go.th/upload/template/Organize/menu/2020/78.pdf>, 7 กุมภาพันธ์ 2567.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (Online). <https://www.moe.go.th/government/1> พฤษภาคม 2567.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ และคณะ. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ : สิ่งที่ควรค่าสำหรับทุกคนในอนาคต. ขอนแก่น: คลังนาโนวิทยา.
- เกษม พงษ์เดช. (2558). การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตงจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ. (2565). แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา พ.ศ. 2565-2570 (ฉบับทบทวน 2567) (Online). https://www.songkhla.go.th/news_develop_plan, 7 กุมภาพันธ์ 2567.
- คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557). “รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 11(2), 101-108.
- จิตรจรรุญ ทรงวิทยา. (2561). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.” Journal of Roi Kacnsarn Academi. 3(1), 41-57.
- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิดาภา กลีบทอง. (2564). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชัยนาม บุญนิตย. (2563). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ณัฐวิกร หารษาพันธุ์. (2559). การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลมารีนิมล จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ณัฐนันท์ มั่นคง. (2562). การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ และบรรจบ บุญจันทร์. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำ
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน. (2561). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ชนกฤต พราหมณ์นก. (2559). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. ดุษฎีนิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญมัย ปรัชญาวุฒิรัตน์. (2563). การสร้างทฤษฎีฐานรากภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา:
พหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- จิตรรัตน์ เหมือนสิงห์. (2559). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธีรโชติ หล่ายไต้. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและทักษะด้าน
การเรียนรู้ และนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิศาชล บำรุงภักดี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด
สกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร:
สุวีริยาสาส์น,
- ปณัฐา จันทรบุญจันทร์. (2560). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระแก้ว เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ปิยวัฒน์ รักราวี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่ง กระบี่. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พรรณนิภา สายหยุด. (2558). การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลเมืองแม่ใจ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยแม่ใจ.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2560). ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา ธรรมวิทยา และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2557). “การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตธนบุรี.” วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. 10(1), 1-13.
- มณีนรัตน์ สุดเต้. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- เยาวดี รังชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัศมี แสงชุ่ม. (2562). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก, 5-8.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545). เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก, 16-20.
- _____. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. เล่มที่ 124 ตอนที่ 24 ก, 29-33.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553). เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก, 1-3.
- _____. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 14.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562). เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก, 49-52.

- วีรวัฒน์ การุณวงศ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศรีญาณัสร์ ชัชโชติสวัสดิ์. (2565). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของ ผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศิริวรุฒ บุษบู. (2565). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. (2563). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2544). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (Online). <https://www.moe.go.th/พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2 ธันวาคม 2566>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเทศบาลนครสงขลา. (2566). แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลนครสงขลา พ.ศ. 2566-2570 (ทบทวนครั้งที่ 1 พ.ศ. 2566) (Online). <https://www.songkhlaclacity.go.th/2020/front page, 7 กุมภาพันธ์ 2566>.
- สินธพ ศรีลาภักษ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การค้นคว้า อิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สิริกร รอดประยูร. (2559). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร- มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิทย์ ข้าคล้าย และจรัส อติวิทยากรณ์. (2565). “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 2.” รายงานสืบเนื่องจากการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 13. วัน เวลา สถานที่, หน้า 1327-1341.
- สุหเต หมดอะดัม และสุนทรี วรรณไพเราะ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 20. วันที่ 15 มีนาคม 2562, 1-11. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เสกสิทธิ์ สนสมบัติ. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบทบาทครูยุคดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เสาวณีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์. (2562). **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อดิศักดิ์ ดงสิงห์. (2560). **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.** การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อนัญญา บัณงาม. (2559). **สภาพและปัจจัยการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อภิวิชญ์ สนลอย. (2565). **ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อรณิข เกิดแก้ว. (2560). **การบริหารสถานศึกษาจากการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัษฎา ขาวคง. (2566). **ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2.** สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อรุพงษ์ งามฉมิง. (2564). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Grey-Bowen J. E. (2010). **"A Study of Technology Leadership Among Elementary Public School Principals in Miami-Dade County"** Ph.D. Education in Educational Leadership, St. Thomas University.
- Yee, D. L. (2000). Images of school principals' information and communications technology leadership. *Journal of Information Technology for Teacher Education*. 9(3), 287-302.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผศ.ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย ตำแหน่ง อาจารย์ คณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา, การวัดผลการศึกษา
2. อาจารย์ ดร.มนต์ทิศา ไชยแก้ว ตำแหน่ง อาจารย์ คณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวิหารเบิก (กาญจนานุกุล)
ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
3. อาจารย์ ดร.จنگล บัวแก้ว ตำแหน่ง อาจารย์ คณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้เชี่ยวชาญด้าน การวัดผลการศึกษา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ งานสนับสนุนพันธกิจอุดมศึกษา บัณฑิตศึกษา โทร. ๑๒๒๐

ที่ คคศ.

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย

ด้วย นายธวัชชัย ทับทิม รหัส ๖๒6๑๕๐๐๑๒๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะครุศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องที่นักศึกษาทำการค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้ ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของ นายธวัชชัย ทับทิม รหัส ๖๒G๑๘๐๐๒๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” นั้น ข้าพเจ้าทราบบรายละเอียดดังกล่าวแล้วและขอแจ้งว่า

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ เนื่องจาก.....

(ลงชื่อ) ร.ค.ร.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย)

ตำแหน่ง อาจารย์

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ งานสนับสนุนพันธกิจอุดมศึกษา บัณฑิตศึกษา โทร. ๑๒๒๐

ที่ คคศ.

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.มนต์ทิศา ไชยแก้ว

ด้วย นายธวัชชัย หันหิรัญสิทธิ์ ๖๒6๑๘๐๐๒๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำ
วิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัด
สงขลา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะครุศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าการเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์
ในเรื่องที่นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ว่าเป็นอย่างดียิ่งจึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง
คุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้ ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า อาจารย์ ดร.มนต์ทิศา ไชยแก้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของ นายธวัชชัย ทับทิม รหัส ๖๒G๐๘๔๐๐๒๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้วและขอแจ้งว่า

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ เนื่องจาก.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ งานสนับสนุนพันธกิจอุดมศึกษา บัณฑิตศึกษา โทร. ๑๒๒๐

ที่ คคศ.

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว

ด้วย นายธวัชชัย หันหมื่น รหัส ๖๒6๑๔๐๐๒๐๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำ วิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัด สงขลา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะครุศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ ในเรื่องที่ทำให้นักศึกษาทำควมค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้ ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)

คณบดีคณะครุศาสตร์

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า อาจารย์ ดร.จกมล บัวแก้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของ นายธวัชชัย ทับทิม รหัส ๖๒G๑๔๐๐๒๐ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้วและขอแจ้งว่า

- ☐ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ได้ เนื่องจาก.....

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๗๕๖

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือนิวจี

เรียน นายกเทศมนตรีนครสงขลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือนิวจี จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายสุวิชัย ทับทิม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัส ๖๒G๑๘๐๐๒๐ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การทำค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามกระบวนการวิจัย ตามเป้าหมายของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงพิจารณาเลือกโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสงขลา เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา (กลุ่มตัวอย่าง) พนักงานครูเทศบาล ครูอัตราจ้างเทศบาล ครูอัตราจ้างสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือนิวจีในหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้ กำหนดการวันและเวลา นักศึกษาผู้ทำวิจัยจะประสานงานกับท่านด้วยตนเองอีกครั้ง และขอรับรองว่าการทดสอบเครื่องมือนิวจีครั้งนี้ เป็นแต่เพียงการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดเท่านั้น จะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทร. ๐๘ ๑๘๔๔ ๑๖๕๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ educate@skru.ac.th

ผู้ประสานงาน นายธวัชชัย ทับทิม โทร. ๐๙ ๕๒๖๙๐ ๕๖๑

แบบตอบรับให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ นายธวัชชัย หัทธิม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัส ๖๒6๑๘๐๐๒๐ (ภาคพิเศษ) ได้รับอนุมัติให้ทำค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา" เข้าทำการทดสอบเครื่องมือวิจัย ณ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสงขลา เพื่อประกอบการทำค้นคว้าอิสระ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว จึงพิจารณา ดังนี้

- ☐ ยินดีให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือวิจัยในหน่วยงาน
- ☐ ไม่สะดวกให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือวิจัยในหน่วยงาน

(ขอความกรุณาส่งแบบตอบรับคืนให้แก่นักศึกษา เพื่อใช้ประกอบการทำค้นคว้าอิสระ)

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์
 - 1.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา
 - 1.2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา
3. แบบสอบถามนี้ใช้กับครูเป็นผู้ให้ข้อมูลแบบสอบถาม จึงใคร่ขอความกรุณาจากครูได้โปรดกรอกแบบสอบถามทุกข้อด้วยความเป็นจริง
4. แบบสอบถามชุดนี้ ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด และคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายรัชชัย ทับทิม
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. สถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติการสอน
 - ☐ โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนนครนอก)
 - ☐ โรงเรียนเทศบาล ๒ (อ่อนอุทิศ)
 - ☐ โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง)
 - ☐ โรงเรียนเทศบาล ๔ (บ้านแหลมทราย)
 - ☐ โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหัวป้อมนอก)
2. ระดับการศึกษา
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ทำงาน
 - ☐ น้อยกว่า 5 ปี
 - ☐ 5-10 ปี
 - ☐ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
4. ขนาดสถานศึกษา
 - ☐ ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)
 - ☐ ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง โปรดอ่านคำถามแต่ละข้อโดยละเอียด แล้วพิจารณาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียว โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก ที่สุด (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย ที่สุด (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในปัจจุบันและในอนาคต					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการหาความรู้ทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและแนวโน้มในทุกสถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์ในทุกระดับชั้น					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียนและสื่อสารให้แก่ทุกฝ่ายทราบ					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นพลังในการขับเคลื่อนสู่องค์กรต้นแบบทางเทคโนโลยี					
7	ผู้บริหารมีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีให้เข้ากับแผนกลยุทธ์/แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีวาทะศิลป์ที่จะชักจูงทีมงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและนำไปสู่การพัฒนาและดำเนินการตามวิสัยทัศน์ร่วมกัน					
9	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้					
10	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการพัฒนาตนเอง					
11	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการวัดผลและการประเมินผล					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก ที่สุด (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย ที่สุด (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน						
12	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและครูผู้สอนในการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้และบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบนพื้นฐานของความแตกต่างให้เหมาะสมต่อสภาพบุคคล ช่วงวัย และการรับรู้ของผู้เรียน					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการชั้นเรียน					
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
18	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์สื่อการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา เกม หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้คลังความรู้ออนไลน์ ข้อมูลออนไลน์ หรือคลังข้อสอบออนไลน์					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก ที่สุด (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย ที่สุด (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร						
21	ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นคุณค่าของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้บริหารจัดการสถานศึกษา					
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อขยายขีดความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพตนเองของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา					
25	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อประสานงาน อำนวยการหรือสั่งการต่อผู้ใต้บังคับบัญชา					
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา					
27	ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการนิเทศ และการประเมินคุณภาพการศึกษา					
28	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนใช้เทคนิค/กลวิธี/รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ					
ด้านการวัดและการประเมินผล						
29	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเก็บรวบรวมข้อมูล					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาวิเคราะห์ข้อมูล					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก ที่สุด (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย ที่สุด (2)	น้อย ที่สุด (1)
31	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
32	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน					
33	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันในการรายงานผลการเรียนนักเรียนหรืออื่น ๆ ให้ผู้ปกครองทราบด้วยระบบออนไลน์					
34	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการจัดเรียนการสอน					
35	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นข้อมูลสะท้อนกลับต่อการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง					
ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
36	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ					
37	ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมายและจริยธรรม					
38	ผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม					
39	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการนำประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมอันดีต่อองค์กร					
40	ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ บนหลักการของการรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์และละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก ที่สุด (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย ที่สุด (2)	น้อย ที่สุด (1)
41	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักรู้และ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แก่ครูผู้สอนและนักเรียน					
42	ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการป้องกันและ บทลงโทษต่อการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สิน ทางปัญญาอย่างชัดเจน					
43	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ แก่ผู้ได้บังคับบัญชาในการป้องกันการกระทำผิด ต่อจริยธรรมคอมพิวเตอร์					
ด้านการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ						
44	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ผู้ได้บังคับบัญชา ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการ ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ					
45	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างพื้นฐานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอต่อการ จัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน					
46	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรจาก หน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา					
47	ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการ คลังข้อมูลออนไลน์ แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่ใช้ ประโยชน์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ					
48	ผู้บริหารสถานศึกษากระจายงบประมาณและ ทรัพยากรไปยังฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่าง ทั่วถึง					
49	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนปรับปรุงงานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน					
50	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำ โครงการ/กิจกรรมอบรมด้านเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของครู					

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี

ภาคผนวก
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถามในการหาประสิทธิภาพค่าความสอดคล้อง (IOC)
เรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา
จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	คะแนน			การแปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	
1. สถานที่ที่ท่านปฏิบัติงานสอน	+1	+1	+1	ใช้ได้
☐ โรงเรียนเทศบาล ๑ (ถนนนครนอก)				
☐ โรงเรียนเทศบาล ๒ (อ่อนอุทิศ)				
☐ โรงเรียนเทศบาล ๓ (วัดศาลาหัวยาง)				
☐ โรงเรียนเทศบาล ๔ (บ้านแหลมทราย)				
☐ โรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดหัวป้อมนอก)				
2. ระดับการศึกษา	+1	+1	+1	ใช้ได้
☐ ปริญญาตรี				
☐ สูงกว่าปริญญาตรี				
3. ประสบการณ์ในการทำงาน	+1	+1	+1	ใช้ได้
☐ น้อยกว่า 5 ปี				
☐ 5-10 ปี				
☐ มากกว่า 10 ปี				
4. ขนาดของสถานศึกษา	+1	+1	+1	ใช้ได้
☐ สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121 - 600 คน)				
☐ สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 601 - 1,500 คนขึ้นไป)				

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ข้อที่	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
32	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตาราง 18 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

รายการ	ค่าความเชื่อมั่น
ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	0.95
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม = 30 คน	

